

ÅTVIDABERG

Samfällighetsja. Kyrkofullmäktige i Grebo församling har beslutat säga ja till förslaget att de fem församlingarna i Åtvids pastorat bildar en ekonomisk samfällighet. Omorganisationen är planerad att träda i kraft vid årsskiftet 1979/80. För Grebo församlings del innebär ändringen en sänkning av kyrkskatten från 1:35 till 95 öre. Till församlingens delegerade utsågs Stig Johansson och Gösta Andersson.

Kyrkostämman i Yxnerum höjde inte skatten

Vid kyrkostämman i Yxnerum på söndagen beslutade man om oförändrad församlingsskatt med 1 kr 40 öre nästa år. Med pastoratsskatt, kommunal skatt och förmodad höjning av landstingsskatten med 1 kr får Yxnerumsborna nästa år en kommunalskatt på 30 kr 65 öre.

Staten omsluter 85 400 kr. Den tunga posten är kyrka och kyrkogård där kostnaderna har beräknats till 60 000 kr. Vidare avsattes 6 000 kr till allmänna investeringsfonden.

Kyrkan i Yxnerum är i stort behov av yttre renovering. En expert skall nu närmast besiktiga kyrkan och lägga fram kostnadsförslag. Eventuellt kommer man att inleda renoveringsarbetet redan nästa år. För ändamålet finns fonder på ca 100 000 kr.

Kyrkostämman beslutade också att säga ja till förslaget om en ekonomisk samfällighet mellan de fem församlingarna i Åtvids pastorat. En sådan organisation skulle kunna realiseras till årsskiftet 1979/80. För församlingborna skulle det bli innebära en skattelättnad på 75 öre per intjänad hundralapp.

En tolv i Grebo. Den femte omgången av Grebo skid- och motionsklubbs tipspromenader avverkades på söndagen vid motionsspåret. Endast en fullträff noterades. För den svarade Chris Johansson. Hon var bäst av de 72 som deltog. Sammanlagt leder nu Claes Gordon på 57 poäng före Barbro, Rolf och Monika Carlsson på 55 poäng. Rätt rad var 1x1 12x 11x 2x1. Svaret på hur lång en engelsk mile är skulle vara 1 609,3 m. Förutom tippning kunde man ägna sig åt att kontrollera bingobrickor. Det gjorde över 70 personer.

Bröderna Ahlséns vandringpris. Inför sista omgången av bröderna Ahlséns vandringpris för bästa tipspromenadfamilj i Åtvid leder familjer Jan-Olof Andersson på 29 poäng. Söndagens tipsfrågor var svårare än normalt. Bäst lyckades S I Andersson och Anna Pettersson med sju rätt var. Den rätta raden var x1x 221 x12 x2x. Stenen i skiljefrågan vägde 550 gram. Förutom tipsfrågor kunde man delta på bingopromenaden. Det gjorde över 250 personer. De köpte 446 bingobrickor vilket är rekord.

Också en skiva

Varje år anordnar Rikskonserter och Orkester Journalen omröstningen Jazz i Sverige. Avsikten är att rösta fram en jazzgrupp eller solist, som inte tillhör de etablerade. Förra året vann Stockholmsgruppen Förklädd gud. I dagarna har resultatet av priset, en skivinspelning, kommit ut på CAP.

Bland titlarna på skivan finns Davis cup, Fläsklägg och Ditt rosa kranium. Som instrument används bl a i jazzsammanhang inte särskilt vanliga slang och hängbjörk.

Fläsklägg hängbjörk = jazz??? Den ekvationen går inte ihop.

I det informationsblad som medföljer skivan får man veta att Förklädd gud framför improviserad musik utan etikett. Kanske hade det varit bättre, om man valt en grupp, som åtminstone haft etiketten "jazz" påklitråd.

I sammanhanget kan nämnas en konstighet i reglerna för omröstningen. Det är nämligen inte säkert att den grupp eller solist vinner, som fått de flesta rösterna. Dra in andan och läs:

"Om det skulle inträffa att de röstades förslag är så skiftande att det inte går att få en statistiskt rättvisande bild av omröstningen. förbehåller sig arbetsgruppen rätten att "tolka" omröstningen och engagera en musikgrupp, som så nära som möjligt överensstämmer med tendensen bland förslagen".

Jo, jo. Inte undra på att det blir pyttipanna av hela kalaset.

CHRISTER BERG

Föreningsdilemma i Åtvidaberg Eldsjalarna räcker inte till

Man har problem i Åtvidabergs IF, en av de största idrottsföreningarna i Åtvid. Eldsjälarna räcker inte till för allt jobb med ekonomi och administration. Man vill ju verka idrottsligt också. Men vi ska klara av situationen och hoppas på hjälp av en supporterklubb. Det säger bl a ordförande Kurt Höckert, sekreterare Christina Henriksson och styrelsemedlemmen K. G. Petersson

Situationen är allvarlig. T o m mycket allvarlig. Under en följd av år har föreningens ekonomiska och administrativa verksamhet fått skötas av ledare som egentligen börjat jobba ideellt av andra skäl. Nämligen att leda den idrottsliga verksamheten. Men i dag kräver skötseln av en förening att pengar flyter in och att pappersexercisen fungerar. Saker som tar båda tid och kräver kunskaper. Vi måste nu finna vägar att komma ur den här knipan.

Det säger Kurt Höckert, ordförande i Åtvidabergs IF. Föreningen är med sin ca 600 medlemmar en av de största idrottsföreningarna i Åtvidaberg. Man har i likhet med många andra klubbar haft ekonomiska problem. Men det hela har flutit, med hjälp av

kommunala bidrag, javisst, men kanske mest tack vare en handfull "tokiga idealister".

Det är samma människor som ordnat loppmarknaden, den stora penninginsamlaren, som med lotterier, skogsplanteringar, julkalendrar osv. Folk som egentligen helst av allt vill syssla med att leda och träna ungdomar och vuxna.

□ Stormöte

Men nu är föreningen så stor att eldsjalarna inte räcker till riktigt. Vi har haft ett stormöte i frågan, säger Kurt Höckert. Vi måste finna någon utväg ur dilemmat innan det uppstår en verklig kris.

På mötet kom man överens om att en supporterklubb skulle kunna göra underverk. Nu kan det ju aldrig bli fråga om en supporterklubb av det slag som de stora arenaidrotterna har. För inom ÅFF finns inga sådana aktiviteter. Man sysslar med friidrott, gymnastik, motion, skidor, atletik osv. Nej, här måste det mera bli fråga om en hjälptrupp.

Vad vi behöver, säger Kurt Höckert, är folk som ställer upp på loppmarknaden, som sköter lotterier, som vill och kan ta hand om administrationen. Då får vi också kapacitet att ta hand om medlemmarnas idrottsliga utbildning.

□ Sökt AMS-hjälp

ÅIF har tidigare sökt hjälp från AMS med en kanslist. Man skulle kunna dela en kanslist med andra föreningar. Men någon sådan hjälp har inte stått att få.

Man får kommunala bidrag för

sin verksamhet. Även om en hel del går tillbaka till kommunen i form av hyra så vet man inom föreningen att kommuneens ekonomi inte tillåter hur stora bidrag som helst. Det är inte heller så man riktigt vill att penningproblemet skall lösas. Angelägnare är att kommunen ordnar med fler lokaler och en riktig friidrottsplats.

I dag har ÅIF en årsomsättning på ca 150 000 kr. En budget som måste gå ihop trots att man inte har några som helst publikintäkter. Än har man inte kommit på obestånd. Men åtgärder måste till för att inte föreningen med sina 600 medlemmar ska hamna i en krissituation. Att det ska vara så svårt att tillämpa friskvård, suckar Kurt Höckert.

□ Föräldrarna

Inom ÅIF har man bildat en aktionsgrupp som skall försöka få igång en fungerande supporterklubb. Man sätter stort hopp till ungdomarnas föräldrar. Hur många föräldrar är egentligen medvetna om att det är ÅIF som står för de aktiviteter som barnen är med i, frågar sig Christina Henriksson. För många aktiviteter äger ju rum både tidsmässigt och geografiskt i anslutning till skolan.

ÅIF:s önskelista så här inför julen toppas nu av för det första en supporterklubb, för det andra hjälp med kanslist och för det tredje flera lokaler och bättre idrottsplats. De två första punkterna ska man göra allt för att förverkliga.

CHRISTER BERG

ÅTVIDABERG

Om fyra månader är det Vasalopp

Aldrig förut har man inom Atvidabergs IF varit så snabb i vändningarna när det gäller att skicka in anmälan till nästa års Vasalopp. Anmälningshandlingarna kom till klubbsekreteraren på måndagsförmiddagen. Innan brevlådorna tömts på kvällen låg de ifyllda papperen postade.

Den officiella anmälingstiden för deltagande i Vasaloppet går ut först den 31 januari. Men knappt någon ansvarig tror väl att det finns några platser kvar när man kommer in i december. En del tror att det är fulltecknat innan den här veckan är slut.

I varje fall tar man inga risker i AIF. Det har Ulf Nyman och K G Petersson sett till. Man kommer väl ihåg hur nära det var att man missat anmälingarna förra gången då paniken spred sig över landet i julveckan.

I år hade man förberett hela anmälningsproceduren och hade bara att fylla i listorna när de kom. På den sista oktoberdagen anmälde sig således 23 tappra skidåkare från Atvid. Tre månader före sista officiella anmälningsdag. Över fyra månader före loppet och långt innan de hunnit stå på ett par skidor.

Nestorn i gänget är Lennart Ot3 tosson som gör sin 18:e start. Uno Svensson tänker starta för tionde gången. De fyra debutanterna är Nils-Ove Nilsson, Torsten Bohlin, Bengt Karlsson och Kurt Carlsson.

Atvids CUF-avdelning deltog med ett 20-tal medlemmar i tävlingen Vi vet vad. De tre som går vidare är Lena Carlsson, Eva Höglund och Siri Abrahamsson.

Gå i kyrkan på lördag. Den som följer den uppmaningen har då möjlighet att få njuta av musik framförd av Atvids bästa organist, Ingemar Ericsson, och Atvids församlings bästa ungdomskör. Evenemanget går under rubriken Allhelgonamusik och äger rum i Stora kyrkan. Ungdomskören kommer att sjunga flera nummer ur det program man framförde under turnén i Småland härföreliden. Det blir verk av tysken Distler, finländaren Salonen, svensken Svedlund och några negro spirituals. Ingemar Ericsson kommer stundtals att lägga ifrån sig dirigentpinnen för att spela på orgel. Bl a kommer han att framföra det absolut sista som Bach och Brahms skrev.

Utredning om spelokal. Byggnadsnämnden har gett kansliet i uppdrag att utreda förhållandena i kvarteret Bagaren på Järnvägs-gatan. Man skall närmast undersöka om byggnadslov finns för ändrat användningssätt av affärslokal eller om man kan ställa krav på ändrat byggnadslov.

Under höstterminen har en stor anti-rök-kampanj pågått i Alléskolan i Åtvidaberg. Eleverna har bl a uppmanats att skriva sångtexter vilket hörsammades väldigt. Delar av resultatet redovisas i veckan i samband med morgonsamlingarna. På bilden är det systrarna Lekander som fick med sig hela aulan på den nya versionen av *When the saints*

Anti-rök-kampanjen i Alléskolan har engagerat nästan varje elev

Fimpa din cig. Vi gå över askade berg. Stop smoking now. Det var några av titlarna på de melodier som klasser eller grupper av elever vid Alléskolan i Åtvidaberg satt text till. En text anpassad till den kampanj som under höstterminen pågått i skolan. En anti-rök-kampanj. Textförfattandet är bara en av de många aktiviteter som pågått och fortfarande pågår. Man har textat och målat anti-rök-affischer, satt ihop frågeformulär och skrivit en liten teaterpjäs för att nu bara ta några exempel ur högen av eleverbeten.

Under flera år har man i Alléskolan fört en rätt envis kamp mot rökarna. En termin var så när som på en handfull undantag hela lärarkåren på skolan rökfri. Rökruta för eleverna finns inte.

Det nya, eller mer markanta, i höstens anti-rök-verksamhet är att man så långt möjligt sökt undvika skjutjärnspropaganda, dvs att skrämja ungdomarna bort från fimpar och prillor. I stället vill vi, säger en av förgrundskvinnorna i kampen mot rökning adjunkt Inger Ragnarsson, informera om skadeverkningarna och försöka få eleverna att tänka genom att aktivera dem.

Något fel på aktiviteten har det sannoligen inte varit. Allésko-

lans aula är i det närmaste tapetserad med anti-rök-målningar. Ja, man fick in så många teckningar att man t o m distribuerat dem till olika arbetsplatser som Facit, banker, folkhälsovården i Åtvidaberg och Linköping.

Vid upptakten för sex veckor sedan med information på roligt och sakligt sätt av Olof Söderbäck, Bengt Linder och andra uppmanades elever och klasser att sätta ihop sketcher, visor eller göra andra saker för att förmå kamraterna att sluta röka eller att inte börja röka.

Uppmaningen hörsammades och en del av resultatet redovisas vid morgonsamlingarna i Alléskolan den här veckan. Klass 9 B

hade satt ihop ett frågeformulär som alla elever ska svara på. Finns det så stora tobaksfält i världen att de tillsammans täcker hela Skåne och Småland? var en av frågorna.

Klass 8 F hade satt ihop en liten pjäs om det utbredda rökandet i sammanträdesrummen och den stackars sekreteraren som fick ta på sig gasmask för att stå ut.

Massor av vistexter hade skrivits av eleverna. Inte nog med att visorna sjöngs. Man hade också klätt ut sig, lärt in balett(näja)-rörelser och dessutom hittat på en hel del lustiga inslag vid framförandet.

Allt som allt var det en fin uppvisning av elevintresset för anti-rök-kampanjen. Det uppskattades också av de morgonförsamlade kamraterna som med liv och lust klämdes in i den avslutande allsöngen när systrarna Lekander sjöng Stop smoking now.

Text: CHRISTER BERG
Foto: JOHAN ANUND (pryo)

Äldsta huset i Åtvid undgår rivning genom satsning av ung Åtvidabergsbo

Ett av de äldsta husen i Åtvidaberg, det s k Schelanderska huset, ser ut att kunna räddas åt eftervärlden. Huset vars centrala del anses vara byggd under första hälften av 1700-talet var fram till i somras i allra högsta grad hotat av rivning. Det rekommenderades av bl a fastighetskontoret i Åtvidaberg. I dag är läget ett helt an-

Det såg länge ut som om Schelanderska huset skulle få skatta åt förgångelsen. Byggnaden, över 200 år gammal, ligger i backen ovanför nuvarande Folkets hus. Miljön betraktas som kulturhistoriskt känslig och byggnadshistoriskt intressant.

Kulturnämnden i Åtvid och byggnadshistorisk expertis har flera gånger pekat på värdet av att huset bevaras. Redan 1947 påtalade dåvarande landsantikvarien Bengt Cnattingius den stora betydelsen av att miljön bibehålls intakt. I våra dagar har länsantikvarie Sven E Noreen och kulturnämnden ställt upp till försvar för huset.

□ Inte byggnadsminne

Men de krafter som verkat för rivning av byggnaden är också de som haft makten att verkställa ett sådant beslut. I kommunstyrelsen har man noterat att Schelanderska huset inte är angivet som byggnadsminne. Eftersom man i Åtvid har många andra gamla byggnader att ta hand om har kommunstyrelsen inte ansett det ekonomiskt försvarbart att bevara huset bara för att det är gammalt.

Schelanderska huset är nämligen kommunal egendom. Det köptes i slutet av 60-talet av Facit för 11 000 kr. Fast det var förstas marken och inte byggnaden som intresserade kommunen mest. Man har heller inte kostat på en krona i underhåll sedan köpet.

□ "Ett tillhåll"

Huset hann bli så dåligt att fastighetskontoret förra året skrev: "Då byggnaden synes oanvändbar och blivit ett tillhåll med bråk och öldrickning förutsätter fastighetskontoret att fastigheten avyttras." Hus och tomt skulle då säljas till en granne som hade för avsikt att riva huset.

Ett år senare skriver fastighetskontoret att en ombyggnad trots allt är tekniskt och ekonomiskt genomförbar. Men en ombyggnad, menar man, är ändå bara motiverad om man finner att de kulturhistoriska värdena uppväger de praktiska nackdelarna.

Mannen bakom den ändrade attityden är Jörgen Ragnarsson, 23-årig sjöofficer hemmahörande i Åtvidaberg. Han har visat att det

nat. Nu föreslår man i stället att den förfallna byggnaden säljs till den spekulant som vill rusta upp och bo i huset. För det finns en intresserad person i Åtvidaberg. Det är 23-årige Jörgen Ragnarsson, en företagsam, enveten och vaken ung man.

Det Schelanderska huset i Åtvidaberg antas vara ortens äldsta byggnad. Grundstommen uppfördes under förra hälften av 1700-talet. Sedan tio-tiolet är har huset varit i kommunens ägo. Det har med tiden blivit allt mera fallfärdigt och till slut ansåg myndigheterna att huset borde rivas. Nu ser det dock ut som om Åtvids äldsta hus i varje fall exteriört kan bevaras

verkligen går att rusta upp Schelanderska.

□ Granne med huset

— Jag har bott granne med huset under hela min uppväxttid och hade blivit otroligt besviken om det gått så långt att man satt rivningsplanerna i verket, säger han. Huset är inte sämre än att det går att rusta upp. En så gammal och säregen byggnad måste bevaras.

Jörgen Ragnarsson har låtit hantverkare titta på byggnaden och från det hållet fått klartecken på att det går att göra huset beboeligt. Inom ramen för de normer och regler som gäller för bostäder. Utvändigt behålls så mycket som möjligt av den gamla stilen. Invändigt måste naturligtvis

en hel del göras. Men Jörgen Ragnarsson tänker ändå försöka bibehålla så mycket som möjligt av den gamla atmosfären.

Sedan i maj månad har Jörgen Ragnarsson tryckt på och försökt få de kommunala myndigheterna att ändra inställning. Så småningom lyckades han. Inte utan krångel förstås, men trägen vinner. Tex har takhöjden varit föremål för en hel del diskussion. När huset byggdes hade man inte 1970-talets normer för takhöjd i tankarna. Men med sänkning av golv här och höjning av tak där så klarar Jörgen Ragnarsson också av den saken.

□ Ingen spekulering

I september beslutade kom-

munistyrelsen att huset skulle kunna säljas. Men inte villkorslöst. Köparen förutsätts t ex flytta in i det ombyggda huset. Arbetet skall vara klart två och ett halvt år efter köpet. Försäljning får inte ske tidigare än två år efter slutbesiktning och även då skall särskilda skäl finnas. På det här viset vill kommunstyrelsen förhindra möjligheten till spekulation.

När reglerna var klara annonserades huset ut. Bara ett anbud lämnades in. Den ende som vågar stasa på Schelanderska är just 23-årige Jörgen Ragnarsson. Fastighetskontoret har tillstyrkt att han får köpa huset. Beslut fattas av kommunstyrelsen på måndag. Då avgörs slutgiltigt om Åtvids äldsta hus får stå kvar eller inte.

CHRISTER BERG

4/11

ÅTVIDABERG

Grupparbete i geologi

Under höstterminen har de över 20 eleverna i årskurs 2 på dagfolk-högskolan i Åtvidaberg jobbat en hel del med grupparbeten i geologi. Man har under den tiden hunnit med mycket från diskussionen om jordens uppkomst till att studera gruvhanteringen i Bersbo, den gamla kopparfyndplatsen norr om Åtvidaberg.

Varje grupp har fått redovisa sina resultat skriftligt. Det har varit små avhandlingar om vulkaner, istid, berggrunden i Åtvidabergstrakten osv. På torsdagen hade turen kommit till de två grupper som behandlat gruvhanteringen i Åtvidaberg.

Stor del av tiden ägnades helt naturligt Bersbo. De båda grupperna hade sammanställt fakta-material från olika broschyrer och avhandlingar till varsin rapport. Ute vid gruvtorn och gruvhål fick också den muntliga redovisningen en effektfull bakgrund.

Grupperna hade också sammanställt olika bildskärmar med dels kartmaterial över berggrundsförhållandena i Åtvidaberg, dels en rad talande bilder från det Thorinska fotoarkivet om livet i Bersbo kring sekelskiftet. Man hade också som kontrast flera bilder från dagens ödsliga Bersbo.

EFS missionssyfförening i Värna har haft försäljning i Missionshuset. Evenemanget föregicks av skördegudstjänst i Värna kyrka. Komminister Bo Linnros ledde gudstjänsten. Vidare medverkade Åtvids ungdomskör. I Missionshuset hade en hel del besökare samlats. Auktionen av de måga skänkta handarbetena leddes av Allan Roseberg. Tillsammans med lotterier och servering inbringade auktionen 3 500 kr. Inget dåligt resultat med tanke på att syfföreningen består av endast åtta medlemmar.

Knattebowling. Ett 20-tal pojkar och flickor i åldern 9-14 år deltar i den knattebowling som BK Slaget startade på måndagen. Verksamheten är ett stilt för klubben att samla upp de förmågor och löften som finns bland ungdomen. Slaget håller med instruktörer och ungdomarnas spel subventioneras. Inom kort kör man igång en serie för toåmannalag.

Yxnerums CKF-avdelning var på tisdagen samlad till träff i Fröjerum. Tioalet damer deltog i frågetävlingen Vi vet vad. Bäst lyckades Ellen Orrklint med 16 poäng följt av Anna-Lisa Karlsson, 15, Dagmar Gustavsson och Anne-Marie Franzén, båda 14. Dessa går nu vidare till distriktsfinalen.

Kraftigt höjda hyror i pensionärshemmen

Hyrorna i pensionärsbostäderna i Åtvidaberg kommer nästa år att fördubblas. I flera fall blir höjningarna större. Det föreslår kommunstyrelsen i en skrivelse till fullmäktige. Under flera år har hyrorna i pensionärslägenheterna varit oförändrade. Med det nya förslaget får man mera, som man skriver, marknadsmässiga hyror.

Hyrorna är väldigt olika i olika pensionärshem. I tätorten betalar man i dag 105 kr i månaden. Med det nya förslaget kommer man att ligga mellan 210 och 310 kr i månaden. I Grebo höjs hyran från 140 till 266, från 235 till 503 och från 315 till 603 kr.

I Björsäter höjs från 105 till 223, i Yxnerum från 125 till 345, i Hannäs från 140 till 313 och i Falerum från 140 till 346. I Dagsberg ökar ettorna från 140 till 390 och en mellanstor tvåa från 160 till 417 kr.

Genom de ökade hyrorna väntas inkomsterna öka nästa år från 140 500 kr till nära 300 000 kr. Fastighetschef Lars Persson framhåller att de höjda hyrorna i praktiken inte kommer att slå så hårt på den enskilde hyresgästen. I de allra flesta fall ligger den nya hyran inom gränserna för kommunalt bostadstillägg.

Thelin group på dubbel-LP

Sveriges internationellt sett kanske mest kände trombonist Eje Thelin har kommit ut med ett dubbelalbum på skivmärket Caprice. På samma märke gjorde gruppen en inspelning 1975. Den skivan fick bli Gyllene skivan, dvs Orkester Journalens årliga utmärkelse för bästa svenska jazzinspelning.

Det nya dubbelalbumet är en liveinspelning förra året på Moderna museet. Inga tekniska ingrepp eller redigering har gjorts av materialet.

I gruppen ingår förutom Eje Thelin, trombone, Harald Svensson, piano och elpiano, Bruno Rådberg, kontrabas och elbas, och Leroy Lowe, trummor. Två av numren har skrivits av Harald Svensson medan Eje Thelin själv står för de övriga nio titlarna.

Det är inte direkt någon "skönlitterär" jazz som exekveras av Eje Thelin group. Det handlar om exklusiv musik fast för en betydligt bredare publik. För Eje Thelin visar här återigen prov på hur tekniskt väl han behärskar sitt instrument. Att han dessutom är omgiven av och samspelet med tre andra skickliga musiker gör att även en "nöjeslyssnare" har behållning av albumet.

CHRISTER BERG

ÅTVIDABERG

Anslag till Folkets hus m fl. Kommunstyrelsen har beslutat föreslå att följande föreningar får följande anslag nästa år: Åtvidabergs biodlareförening 200, Hannäs biodlareförening 200, Logen Daniels fäste i Falerum 6 000, Hannäs bygdegårdsförening 6 000, Hannäs Folkets husförening 6 000, Byggnadsföreningen Fram i Björsäter 6 000, Byggnadsföreningen Viking i Grebo 6 000, Folkets hus i Åtvidaberg 40 000, djursjukhuset i Linköping 3 800, Godtemplargården 12 000, Hem och skola i Åtvidaberg 4 000, Hannäs föräldraförening 300 och Hem och skola i Gärdserum 300 kr. Sammanlagt får i så fall dessa föreningar 73 800 kr vilket är en ökning med 17 000 jämfört med anslaget för i år. Största ökningen gäller Folkets hus i Åtvid som får 10 000 kr mer än i år.

Oenligt om staket. Kommunstyrelsen beslutade vid sitt budgetsammanträde härförleden att stryka 24 000 kr till ett staket vid Radhusdalen ur förslaget till stat för nästa år. Det var bostadsrättsföreningen Radhusdalen som önskat att staket skulle sättas upp vid bäcken intill Radhusdalen. I området leder ca 25 barn. Gatukontoret har beräknat kostnaden till 24 000 kr. I kommunstyrelsen menade flera ledamöter att anslaget skulle strykas eftersom staketet ändå inte skulle täcka mer än en sida av bäcken. Barnen skulle alltså ändå kunna nå bäcken, påpekade dessa ledamöter. Bror Nilsson och Lennart Fogelqvist, båda s, yrkade på att anslaget skulle få kvarstå. Men det var de ensamma om i sammanhanget. De reserverade sig också mot beslutet att stryka anslaget till staketet.

Fastighetskontoret utökas. Kommunstyrelsen har beslutat föreslå kommunfullmäktige att fastighetskontoret får utöka sin personalstab med två nya tjänster. Det gäller en tjänst som fastighetsingenjör och en rent administrativ tjänst. Fastighetskontoret har motiverat behovet med att arbetsbelastningen kommer att öka på den ordinarie personalen. Det gäller främst handläggningen av byggnadslovsärenden där byggnadsnämnden kommer att få ökat bemyndigande. Robert Rydberg (c) yrkade bifall på fastighetskontorets förslag. I det läget begärde den socialdemokratiska partigruppen ajournering av sammanträdet. Därefter tillstyrkte man Robert Rydbergs förslag. I förstona hade s-gruppen endast tillstyrkt inrättandet av den administrativa tjänsten.

Centerreservation om näringslivstjänst

Centergruppen i kommunstyrelsen reserverade sig vid kommunstyrelsens förra sammanträde mot beslutet att en särskild tjänst för näringslivs-, sysselsättnings-, planerings- och informationsfrågor inrättas från årsskiftet. De tre är Robert Rydberg, Sigvard Önnegren och Gunnar Rudborg.

I reservationen pekar de på det motförslag som lämnats av Robert Rydberg. Denne menade nämligen att näringslivsfrågorna borde kunna handläggas av den personal som redan finns på kommunkansliet. Man skulle också kunna hämta hjälp från Östergötlands företagareförening.

I förhandlingarna yttrade sig också Bengt Persson (fp) och Åke Elliot (m). Dessa framhöll vikten av näringslivsfrågorna men att man bör vara försiktig med inrättandet av nya tjänster. Ett beslut om ny tjänst borde undersökas närmare, ansåg de.

Evert Johansson och Arne Johansson, båda socialdemokrater, framhöll att näringslivsfrågorna är så viktiga att en särskild befattningsinnehavare bör anställas. De föreslog också att kommunstyrelsen skulle föreslå fullmäktige att inrätta tjänsten. Så blev också beslutet.

Mästarfamilj. Det blev familjen Jan-Olof Andersson som segrade i kampen om bröderna Ahlséns vandringspris till bästa tipspromenadfamilji i Åtvidaberg. Familjen segrade på 30 poäng, sex poäng före de tre tvåorna Gösta Griph, Weine Folkesson och Nils Pettersson. Vid den sista avslutande promenaden runt Sunnebotorget segrade Jan Folkesson och Annika Danielsson, båda nio rätt. Den rätta raden var 1xx 211 1x2 xxx. Innehållet i burken bestod av kapsyler. Sammanlagt deltog ett 100-tal i tipspromenandet. Samtliga kvarvarande bingobrickor såldes ut.

Bebyggelsen vid Verksgatan i Åtvidaberg är sannolikt ortens äldsta bruksbebyggelse med hus från 1700-talet. Det ska nu bli dyrare att hyra dem. Men samtidigt kommer kommunen att satsa en del på upprustning. I dag är fem av de nio husen uthyrda

Åtvids äldsta bruksbebyggelse rustas upp och får högre hyra

Kommunstyrelsen i Åtvidaberg har antagit fastighetskontorets förslag till hur höga hyror man skall ta ut för byggnaderna vid Verksgatan. Det innebär att man i hus som används för bostadsändamål tar ut 20 kr per kvadratmeter och då de används som affär eller liknande 30 kr per kvadratmeter. Jämfört med nuvarande hyror blir det en dryg fördubbling.

Men de nya reglerna innebär dock inte att de nuvarande hyresgästerna drabbas av någon chockhöjning på 100 procent. De nya hyrorna avses gälla lokaler som i dag inte är uthyrda. I de andra fallen kommer man att förhandla om höjning i takt med att lokalerna rustas upp.

Det är inte heller så att man hö-

jer hyran enbart för höjandets egen skull. Fastighetskontoret har nämligen också föreslagit att samtliga byggnader rustas upp till viss nivå. Upprustningen avser främst isolering och målning.

I dag finns det nio fastigheter vid Verksgatan. Trähusbebyggelsen tillhör sannolikt bruksperi-

dens äldsta i Åtvidaberg. En del av husen dateras till 1700-talet. Sedan ett par år är de kommunal egendom. Fastighetskontoret konstaterar i sin hyresutredning att området förklarats som riksintresse i den fysiska riksplaneringen varför byggnaderna också bör bevaras.

Träkåkarna är i olika dålig kondition. Fyra av de nio står helt oanvända. Som regel saknas moderna bekvämligheter som wc, el och uppvärmning. I princip kan man inte hyra ut husen för bostadsändamål. Det beror bl a på den mycket låga takhöjden. I fem lägenheter finns det dock fortfarande hyresgäster och dessa får bo kvar.

Text: CHRISTER BERG
Foto: JOHAN ANUND

Slamkryp i Grebo

Hur lång är egentligen den kinesiska muren? Den frågan kom att vålla en hel del huvudbry hos arrangerande Grebo skid- och motionsklubb när på söndagen den näst sista tipspromenaden anordnades. Som rätt svar angavs från början 2 450 km. En uppgift som hämtats från två uppslagsverk. Snart nog började det knorra i leden. Alternativet 4 450 km borde också godkännas eftersom det stod ca 4 000 km i en tredje bok. Till slut hade man tittat i ett tiotal verk, kontaktat en bokklubb och därigenom en Kinaforskare för att få besked. Längden kom att variera mellan 2 450 och 6 000 km. Mest vettigt verkade beskedet vara i en norsk bok där man ansåg att uppgifterna om kinesiska murens längd varierade så mycket i litteraturen att det nog var bäst att avstå att ange längden. Alltnog. Grebo SoMK beslutade sig nu för att godkänna både 2 450 och 4 450 km. Därmed fick man inte mindre än sju man med tolv rätt av de 51 tipparna. Rätt rad blev alltså på fråga 1: x2 och där- efter x2 11x 221 12x. Som etta korades Ulla Zander som hade bästa gissningen på skilje frågan där rätt svar var 497 cm. Inför söndagens sista omgång är det nu hårt i toppen. Claes Gordon och Rolf Gordon har 58 poäng och Monica Karlsson 57.

Tomterna dyrare i Grebo. Är det någon som kommer ihåg när man kunde få en tomt i Grebo för mindre än 10 000 kr? Inklusivt anläggningsavgift. Jo, det är det säkert många som gör för det var verklighet för mindre än tio år sedan. Nästa års "tomtgeneration" i Grebo får ta ett djupare tag i penningpungen. För gatukontor och kommunstyrelse som de vill blir kostnaden per tomt i etapp 10 52 500 kr. Exploateringskalkylen för det 43 000 kvm stora området slutar på 924 000 kr. Man får ut 24 tomter. Råmark, gator, belysning, parkmark, bollplan, lekplats, avstyckning m m beräknas till 820 000 kr. Ränta under byggnadstiden och administration drygt 100 000. Det gör en tomtkostnad på 35 500 kr. Till den kostnaden kommer en anläggningsavgift på 14 000 kr. Summa 52 500 kr. Förslaget har godkänts av kommunstyrelsen och översänts till kommunfullmäktige för beslut.

Reviderade avloppspumpar. Elanläggningarna vid avloppspumpstationerna i Åtvidaberg har revisionsbesiktigats. Man konstaterade då att vissa brister förelåg. Åtgärder måste till. Att byta den elektriska utrustningen kostar enligt anbud som kommunstyrelsen beslutat anta nära 50 000 kr. Till den summan kommer också moms.

Schelanderska huset. Kommunstyrelsen har beslutat föreslå kommunfullmäktige att kommunen säljer Schelanderska huset till Jörgen Ragnarsson för 30 100 kr. Försäljningen är förenad med en rad förbehåll för att förhindra spekulation, något som bidragit till att så få varit intresserade av att köpa och rusta upp huset. Enda anbudsgivare var Jörgen Ragnarsson.

ÅTVIDABERG

Trafikförsörjningen kostade 94 000 kr

Trafikförsörjningen i Åtvidabergs kommun kostade kommunen närmare 94 000 kr under trafikåret 1976/77. Av den summan är 14 900 kr utgifter för den s k kompletteringstrafiken. Ingen linje gick utan underskott.

Linjen Överum—Dalhem—Fagerdal—Åtvidaberg kommer att kosta kommunen 27 469 kr. Antalet resande per tur var i medeltal 3,3 om man inte räknar skol eleverna.

Linjerna Ekvik—Åtvidaberg med 8,7 resande i genomsnitt kommer att kosta 4 331 kr. Linjen Berg—Eksätter—Åtvidaberg utnyttjas av i snitt 4,5 personer. Här stannar underskottet vid 578 kr.

Björkfors—Åtvidaberg med 6,5 resande per tur kostar 1 849 kr och Åtvidaberg—Falerum kostar 5 000 med sina 3,4 passagerare i snitt per tur.

Linköping—Ringstorp—Åtvid och Värna—Björnsäter—Åtvid slutligen kommer att kosta 39 760 kr för kommunen.

Kompletteringstrafiken i Åtvidaberg utnyttjades under trafikåret av 2 574 passagerare vid 559 områdesturer. Förutom i fem fall har allt resande i kompletterings trafik gått mellan respektive område och Åtvidabergs tätort.

Anbud. Kommunstyrelsen har på förslag av gatukontoret beslutat anta anbud från Åtvidabergs bilfrakt beträffande lastbilstransporter och lastmaskinsarbeten och Åtvidabergs Gräv och schakt beträffande arbeten med gräv maskiner och dumpers. Anbudstiden är från 1 september i år till 1 september 1978. Vidare har man antagit Fallmans åkeri som leverantör av bark till soptippen i Kors hult.

Får större befogenheter. Länsstyrelsen har föreslagit att byggnadsnämnden i Åtvidaberg skall få ökade befogenheter när det gäller att medge undantag från förbud mot nybyggnad i vissa fall. Främst avses nybyggnad på landsbygden där det inte finns fastställd stadsplan. Med de ökade befogenheterna följer också större arbetsbörda. Länsstyrelsen förutsätter därför att kommunen ställer tillräckliga resurser till byggnadsnämndens förfogande. Det är redan klart att byggnadsnämnden nästa år får personalförstärkning. Byggnadsnämnden har därför tillstyrkt förslaget. Det har nu också kommunstyrelsen gjort. Återstår kommunfullmäktige.

Ingen förtur i kön. Kommunstyrelsen beslutade på måndagen avslå två ansökningar om förtur i den kommunala tomtkön. I ena fallet gällde den en Motalafamilj som vill bösätta sig i Grebo av medicinska skäl och i andra fallet en kvinna från Linköping som inom kort börjar sin anställning i Åtvid.

Gångbron får bättre uppvärmning i vinter

Värmeslingorna i gångbron brantaste del ska bytas ut inför vintern

Den branta uppfarten av gångbron över järnvägsstationen i Åtvidaberg är försedd med uppvärmningsanordning för att man i görligaste mån ska kunna undvika halkolyckor vintertid. Men nu har den 48 meter långa värmekabeln gjort sitt. Efter femton års användning fungerar den inte längre. Så gammalt är systemet att reservdelar sannolikt inte går att få tag på.

Ska man kunna utnyttja uppvärmningen i vinter krävs det nya värmekablar och ny styrutrustning. Kostnaden har beräknats till 26 350 kr, vartill kommer moms.

Kommunstyrelsen har beslutat godkänna gatukontorets förslag. Pengarna tar man ur kontot för barmarksunderhåll.

Avstår från förköpsrätten. Kommunstyrelsen har beslutat avstå från den kommunala förköpsrätten till två fastigheter. Det gäller Borkhult 2:25 i Yxnerum där arealen uppgår till 3 127 kvm och köpeskillingen 20 000 kr och Moss hult 1:34 där det kostar 7 500 kr att köpa 4 578 kvm.

Dispens från renhållningslagen. Gatukontoret har föreslagit och kommunstyrelsen tillstyrkt att Åtvidabergs kommun får vissa dispenser från skyldigheten enligt den kommunala renhållningslagen. Man vill slippa skyldigheten beträffande slam från slamavskiljare och slamvatten från slutna behållare på fastigheter som regelmässigt inte kan nås av slamsugningsbil. Vidare vill man slippa hämta latrin från jordbruksfastigheter och hushållsavfall från fritidsbebyggelse under tiden 1 okt—30 april. Dessutom vill man komma ifrån skyldigheten att hämta latrin på ställen som ligger mer än 80 meter från väg som är framkomlig för renhållningsverkets fordon. Kommunfullmäktige avgör om förslaget ska gå vidare till länsstyrelsen.

Björnsäterborna får dyrt reningsverk

Kostnaderna för det nya reningsverket i Björnsäter skjuter i höjden. När man räknade på verket i början av förra året låg kostnaden på 2,2 milj kr. Inför budgeten 1978 justerades summan till 2,6 milj. I dag har man justerat ytterligare och hamnat på 3,4 milj. Då har man ändå inte räknat riktigt färdigt. Och ännu inte kommit igång med anläggningsarbetena.

Senast den 1 maj måste det nya reningsverket i Björnsäter vara färdigt. Så länge gäller dispensen för att släppa ut avloppsvattnet utan godtagbar rening. Därför börjar det bli bråttom med att komma igång. Gatukontoret har nu begärt att anläggningsarbetet får påbörjas även om den nya kostnadsberäkningen ännu inte är klar. Det har kommunstyrelsen godkänt.

Man har vidare godkänt att BPA antas för utförande av byggnads-, VVS- och yttre ledningsarbeten. BPA:s anbud låg på 1 843 000 kr exklusive moms. Sex anbud hade lämnats in.

Bland tre anbudsgivare för bygglösning och teknisk och ekonomisk kontroll har kommunstyrelsen antagit ingenjörsfirman Sjöblom och Karlsson. Anbudssumman låg på 39 000 kr.

Ingen kommunal flyttning till Facit i Åtvidaberg

Just nu ser det inte ut som om det blir någon flyttning av någon kommunal förvaltning till kontorslandskapet på Facit. Det har ju varit många turer och många åsikter beträffande hur man ska lösa den sväljande kommunala administrationens lokalbehov. Än skulle man flytta biblioteket till Facit, än nästan alla de andra kommunala förvaltningarna. Nybyggen, baracker, fastighetsköp har också varit på tapeten.

I somras uttalade sig de "tunga" politikerna i kommunstyrelsens planeringsutskott för att biblioteket flyttas till Facit och att man snarast byggde till nya kommunalhuset med en flygel.

Kommunstyrelsen som helhet har dock kommit på andra tankar. I måndags behandlades ett "snålprogram" som utarbetats av fastighetschef Lars Persson. Snålprogrammet innebär att alla anställda gör sitt bästa för att samlas i nya kommunalhuset tills man hunnit bygga ut. Ingen behöver således flytta till Facit. Allra minst biblioteket, vars personal och kulturnämnd kämpat hårt för att få vara kvar.

Nu kommer de kommunalanställda att tränga ihop sig efter bästa förmåga. Bl a kommer man att ta hela lunchrummet i anspråk. Någon eller några kommer att få sin arbetsplats förlagd till Domus. Eventuellt blir man också tvungen att utnyttja någon av sneringsfastigheterna. Vidare sätter man genast igång med utbygg-

9/11

naden vars första etapp på 720 kvm väntas kunna tas i bruk 1979. Den andra etappen hoppas man kunna komma igång med 1983. Den är också på 720 kvm.

I planeringen ingår också en eventuell flyttning av fritidskontoret till Sporthallen. Några lokalproblem där har man ju inte hört talas om.

Kostnaderna för hela den här processen blir stora. Investeringsbehovet har beräknats till 6 milj. Fullt utbyggt kommer driftskostnadsökningen att ligga på beräknade 730 000 kr årligen.

ÅTVIDABERG

Den myckna snön spräckte kalkylerna

Än har det inte börjat snöa den här vintern som vi är på väg in i. Det är tur det. I varje fall för dem som håller i pengarna för vinterväghållningen i Åtvid. För hittills har man lagt ut 1 253 000 kr på att hålla gator, trottoarer, torg, P-platser osv rena från snö. Det ska jämföras med hur mycket man i november förra året trodde skulle gå åt under hela 1977 — 570 000! Ett litet prydligt underskott på nära 700 000.

Redan i mars redovisade gaturkontoret förhållandet för kommunstyrelsen. Kontoret fick då i uppdrag att upprätta en besparingsplan för barmarksunderhållet. Planen sattes i verket och man räknar nu med att få drygt 200 000 kr på underhåll av gator, vägar och parker.

Kommunstyrelsen noterar att det blivit 683 000 kr dyrare än beräknat att röja snön och att beloppet antecknas som underskott i budgeten.

Gatuchefen hade föreslagit att kommunfullmäktige skulle anvisa pengarna i tilläggsanslag. Men det kunde inte kommunstyrelsen stödja eftersom det nu inte finns några pengar kvar i potten för oförutsedda utgifter.

Dessutom ville fastighetskontoret ha tilläggsanslag med 90 000 kr för att täcka sina snörenhållningskostnader vid Villan, pensionärshem, ålderdomshem och andra platser. Egentligen blev överskridandet 195 000 kr men eftersom exempelvis Villa blivit 55 000 kr billigare än väntat i drift, behövs bara 90 000. Men som sagt, några pengar kan inte kommunstyrelsen anvisa.

Prutat underhåll. Underhållet av gamla och mycket gamla hus i Åtvidaberg blir inte så storslaget nästa år. Det handlar nu alltså om de hus som kommunen äger. I det ursprungliga budgetförslaget för nästa år hade man tagit upp 515 000 kr i underhåll av kommunalhus, saneringshus, Villan, Verksgatan, pensionärshem osv. Sedan kommunstyrelsen granskat önskemålen närmare återstod 355 000 kr. Exempelvis har man prutat 55 000 till 75 000 kr på underhåll av byggnaderna vid Verksgatan. Likaså ansågs 45 000 kr mindre på huset vid Kanalvägen 4. Pensionärshemmen i Björåsäter, Grebo och Yxnerum kostas på 40 000 i stället för 50 000. På Villan lägger man 25 000 i underhåll medan den övriga driften av huset beräknas till 60 000. Villan blir därmed 20 000 kr billigare i drift nästa år än i år.

Mera makt åt byggnadsnämnden. Genom en ändring i naturvårdslagen har länsstyrelserna fått större möjlighet att delegera beslutanderätten i vissa fall till kommunal myndighet. Länsstyrelsen i Östergötland har avgjort vilka typer av ärenden man kan tänka sig att kommunerna ska få ta hand om. Som villkor gäller att den kommunala myndigheten har tillgång till personal med sakkunskap i naturvårdsfrågor och att kommunen ställer erforderliga resurser till förfogande. Beträffande den senare punkten pekar man i Åtvid på att byggnadsnämnden skall få ökade resurser nästa år. Om den förra säger man ingenting alls. De ärenden som det kan bli fråga om är t ex möjligheten att medge undantag från förbud mot bebyggelse inom strandskyddat område på platser som inte har riks- eller regionalt intresse.

Kommunal energibesparing. Fastighetskontoret har till nästa år begärt att få 150 000 kr för att kunna genomföra vissa energibesparande åtgärder. I motiveeringen påpekar man att kommunen hittills har genomfört mycket begränsade åtgärder för att spara på energi i egna fastigheter. Men nu menar man att det är helt nödvändigt att planmässigt påbörja detta arbete. Man bör arbeta fram planer för kommande års investeringar, lönsamhet osv. Fastighetskontoret pekar också på att man i andra kommuner har goda erfarenheter av den här verksamheten. Redan efter tre—fem år är åtgärderna "betalda". 1976 uppgick oljekostnaderna för kommunen till 700 000 kr. Med en så låg ambition som att spara tio procent skulle man alltså "tjäna" minst 70 000 om året. Kommunstyrelsen tycker att man ska ha en lägre ambitionsnivå och föreslår att endast 100 000 kr anslås.

Snöröjningen. Gatukontoret har begärt 750 000 kr för att klara framkomligheten på gator och vägar vintertid nästa år. Det är nästan 200 000 kr mer än man hade ett förbruka i år. Som bekant räckte inte pengarna särskilt länge. Man har redan ett underskott på närmare 700 000 kr. Kommunstyrelsen menar nu att gaturkontoret ser väl pessimistiskt på kommande snöfall. Man har därför prutat anslaget med 50 000 kr.

Lottioskshyra. Kommunstyrelsen föreslår att man nästa år ska ta ut hyra av de föreningar som utnyttjar kommunens lottioskoter. Intäkterna under året beräknas till 2 000 kr.

Behöver extrapersonal. Kommunstyrelsen har tillstyrkt en begäran från socialkontoret om att få anställa extrapersonal fram till årets slut. Man vill finansiera detta genom att använda de pengar som blivit över sedan man inte lyckats besätta två lediga tjänster på socialkontoret. I kassan finns 61 000 kr. Fullmäktige beslutar i frågan i slutet av månaden. Sedan återstår inte mycket mer än en månad av året.

Godkänd husköpare. Kommunstyrelsen har godkänt att Ernst Artur Gustavsson får köpa en fastighet i Nygård-Vägverket av Byggnads AB L E Lundberg.

Grebovallen förskottas. Grebo IK håller på och bygger om omklädningsrum på Grebovallen. I kommunalt bidrag har man tidigare fått 17.300. Lika mycket sökte man i statsbidrag. Naturvårdsverket har dock avslagit den ansökan och satt upp klubben på väntelista för nästa år. Men nu vill Grebo IK bygga sitt omklädningsrum. Att vänta blir bara dyrare. Därför har man begärt att kommunen skall förskotta resterande 17 300 kr. Kommunstyrelsen har tillstyrkt.

SIA-anslag. Skolstyrelsen har begärt hos fullmäktige att få tilläggsanslag med 3 000 kr för att täcka upp kontot för personalens fortsatta utbildning. Nya avtalsbestämmelser och regler om studiedagar för SIA (skolans inre arbete) har medfört kostnader som skolstyrelsen anger att man inte kunnat förutse. T ex kostade enbart SIA-instruktörernas medverkan vid en studiedag 3 726 kr. Avtalet slöts först sedan anslaget var förbrukat. Trots strykningar i utbildningsplaneringen har man inte kunnat få pengarna att räcka till. Kommunstyrelsen har tillstyrkt att pengarna betalas ut.

Slut på oförutsett. Nu får det inte bli några fler oförutsedda utgifter i Åtvidaberg. Det finns nämligen inga pengar kvar i anslaget som från början uppgick till 1,7 milj kr. Det sista fördelas vid kommunfullmäktiges nästa sammanträde. Kommunstyrelsen föreslår att 370 000 kr anvisas. Mest handlar det om ökade löne- och lönebikostnader. Bl a behöver grundskolan ytterligare 193 000 och ålderdomshemmen 81 000.

Byggnadslovstaxa och mätningstaxa. Kommunstyrelsen tillstyrker byggnadsnämndens förslag om höjda taxor för byggnadslov och mätningssuppdrag. Från årsskiftet kommer således byggnadslov för en enfamiljvilla att kosta ca 1 800 kr i stället för som nu drygt 900 kr.

10/11 "Södra tvärförbindelsen" viktigast anser man i Åtvid om vägprojekt

Det är ingen tvekan om vilka vägar man i Åtvidaberg anser det viktigast att satsa på i kommunen. Det handlar nästan uteslutande om de vägar som förbinder Åtvidaberg med Kisa och Valdemarsvik, den s k södra tvärförbindelsen. I en skrivelse till länsstyrelsen har kommunen upprättat en turlista över olika vägvagnsnitt som måste åtgärdas. De första tretton av tillsammans sexton punkter berör södra tvärförbindelsen inom kommunen.

Kommunerna har fått tillfälle att yttra sig över ett omarbetat förslag till flerårsplan och långtidsplan för byggande av vägar inom länet.

Genom Åtvidabergs kommun går bara en riksväg. Det är riksväg 35 från Linköping och mot Överum. Här menar kommunstyrelsen i Åtvid att det är angeläget att lösa frågan om vägens sträckning genom tätorten. I dag har man kommit halvvägs till bekostnad av vissa kulturella värden i centrum.

Beträffande de mindre vägarna ägnar sig kommunstyrelsen i sitt yttrande enbart åt den södra tvärförbindelsen. Listan toppas av tre vägvagnsnitt mellan Åtvid och Kisa. Man fortsätter med tre avsnitt mellan Åtvid och Valdemarsvik. Fortsätter med fyra avsnitt på Kisavägen och därefter med ytterligare tre mot Valdemarsvik.

Först på slutet nämner man en annan väg som kritiserats hårt av många. Det är förbindelsen med Yxnerum där bl a Metalls avdelningar i länet har sin kursgård. Beträffande Yxnerumsvägen hänvisar man också till att det projektet skulle vara lämpligt som beredskapsarbete.

När kommunstyrelsen diskuterade frågan framhöll centerpartisten Yngve Jonsson att man borde föreslå ändrad sträckning av vägen mellan Åtvidaberg och Valdemarsvik. Från Falerum ville han dra den över Rumma och Kvarnvik medan det projekterade förslaget går via Hannäs och Västertryserum. Med sig fick han partibröderna Robert Rydberg och Sigvard Önnegren och Bengt Persson (fp). De fyra övriga närvarande ledamöterna gick emot varpå kommunalrådet Carl-Eric Ahlström avgjorde till förmån för Hannäs-förslaget.

CHRISTER BERG

Ett oändligt värde u-veckans tema

Ett oändligt värde är temat för årets ekumeniska u-vecka i Åtvidaberg. U-veckan inleds på söndag med en samling på Frälsningsarmén, där man gruppvis diskuterar kring ämnet Skapade till Guds avbild. Onsdagens sammankomst äger rum i Åtvids gamla

kyrka. Då gästas Åtvidaberg av amerikanen och katoliken Jim Forest och dennes hustru Laura. Jim Forest var en av de fjorton personer som offentligt brände militära inskrivningshandlingar från ett rekryteringskontor i Milwaukee. För det fick han tretton månaders fängelse. För närvarande arbetar han för Internationella försoningsförbundet i Holland.

Den ekumeniska u-veckan avslutas på lördagen i Missionskyrkan med en gudstjänst. Högtiden leds av pastor Pär Hugosson och vidare medverkar ungdomar från de olika församlingarna. Ett oändligt värde — meningen med livet är rubriken för mötet.

ÅTVIDABERG

Bättre marknadsföring. I förslaget till budget för nästa år hade man från början räknat med att få in 75 000 kr i avgifter till simhallen. Kommunstyrelsen har dock skrivit upp beloppet med 15 000 kr. Genom bättre marknadsföring speciellt under sommaren bör intäkterna för sporthallen kunna ökas, skriver man.

Höjt och sänkt föreningsbidrag. Fritidsnämnden ville i sitt statförslag för nästa år ha 40 000 kr i anslaget för punktbidrag till föreningarna. I år har man 20 000 kr att disponera. Kommunstyrelsen har dock vid sin budgetbehandling sänkt summan med 10 000 till 30 000 kr.

Köp inte så många böcker. Kulturnämnden har begärt att få anslag med 190 000 kr för inköp av böcker och andra media nästa år. Årets anslag uppgår till 110 000 kr. Kulturnämnden har motiverat höjningen med prisökningar, kompletteringsköp till Grebo och Björsäter, inköp av dubblettexemplar till Ålderdomshem, sjukhem osv, inköp av böcker till arbetsplatsutlåning m m. Kommunstyrelsen anser inte behovet av nya böcker vara så stort som kulturnämnden. Man har därför prutat det begärda anslaget med 40 000 kr. Men, säger man i kommunstyrelsen, den planerade arbetsplatsutlåningen förutsättes ändå komma till stånd.

Skolornas underhåll. Fastighetskontoret gick i våras igenom samtliga skolor i kommunen för att titta på vad som behövde göras på underhållssidan. Man antecknade då objekt för över 1,1 milj kr. En del måste göras omedelbart för att inte, som man skriver, byggnadens funktion skall äventyras. Andra saker kan man göra inom en treårsperiod och slutligen finns det en kategori åtgärder som bara är av standardhöjande karaktär eller nödvändiga på annat sätt för anpassning till skolans verksamhet. Fastighetskontoret utarbetade också ett förslag hur mycket skolstyrelsen skulle behöva för det viktigaste underhållet. 457 000 kr ansåg man skulle räcka. Kommunstyrelsen gick dock ett steg längre och menar i det slutliga budgetförslaget att 357 000 kan anslås. Man har helt strukit sådana åtgärder som anses standardhöjande ur fastighetskontorets och skolstyrelsens önskemål.

Bidrag till golf och alpint. Inför 1978 har fritidsnämnden begärt att få 70 800 kr för att kunna lämna bidrag till större investeringar i en del föreningar. Nämnden hade satt upp föreningarnas önskemål i följande ordning: Björsäters SK 11 200 kr till vattenklosett på Sätervallen, Åtvidabergs golfklubb 12 800 kr till omklädningsrum, Friluftsförbundet 21 000 kr till lifthus vid Socker-toppen och Björsäters SK 25 000 kr till en sedan länge önskad tennisbana i Björsäter. Kommunstyrelsen strök båda punkterna för Björsäters SK. Beträffande toaletten säger man att den investeringen kan göras 1979. Tennisbanan avstyrker kommunstyrelsen helt med motivering att byggnadsplan för önskat område inte är klar. Golfklubbens och utförsåkarnas önskemål går man med på.

Bibliotekspersonalen. Kommunstyrelsen har tillstyrkt att bibliotekarie Pia Witts tjänst ökas till heltidstjänst från årsskiftet. Däremot avstyrker man förslaget att två kontorister får tre fjärdedelstjänst i stället för halvtid. Man anser också att öppettiderna på biblioteken i Björsäter och Grebo inte behöver utökas. Vidare får kulturnämnden nej på begäran om semestervikarie-lande bibliotekarie under fyra månader. 570 timmar för extra kontorist avslås även och till slut sänker man det begärda timantalet för skolungdoms arbete från 1 000 till 700 timmar. Prutningarna innebär att kulturnämnden föreslås få 286 000 kr till bibliotekspersonal mot begärda 355 000 kr.

Information i Björsäter:

Förlustår för skogsägarna men ändå viss optimism

— Skogsindustrin är inne i ett bekymmersamt läge just nu med förlustsiffror, prisras, produktionsbegränsningar, konkurrens från Kanada osv. Lågkonjunkturen har varat längre än någon kunde tro. Ingen vet när vi kommer ur svackan. Vi måste nog lära oss att leva med svårigheterna och de låga priserna ett tag till. Men ändå finns det anledning att nu se något mer optimistiskt på situationen. Konsumtionen av papper har tenderat att öka även om inte priserna följt med. Konsumtionen av papper brukar följa konjunkturen. Hjulen kan ha börjat rulla igen.

Det var kontentan av den information som ledamoten i Södra Skogsägarnas styrelse Rune Peterson, Katrineberg, och tf regionchef Urban Olsson gav en skogsbrukarträff i Björsäter på torsdagen.

Närmare 50 medlemmar i södra delen av Linköpings skogsbruksområde hade kommit till Björsäters Folkets hus. Urban Olsson kunde därmed summera ett stort intresse för aktuella skogsfrågor bland medlemmarna. Elva träffar i regionen har samlat omkring 700 åhörare, den högsta siffra man noterat sedan 1973.

Att läget är bekymmersamt framgår av boksluten. För Södra Skogsägarnas del visade delårsbokslutet på ett underskott på 157 milj kr. Nu räknar man med att 1977 ger en förlust på 366 milj mot den budgeterade på 83 milj. Situationen ser inte heller mycket gynnsammare ut för nästa år. Då har man budgeterat förlusten till 350 milj.

Rune Peterson redogjorde för orsakerna till de stora minussiffrorna i år. Text har man kört med 75-procentig kapacitet på massasidan med oförändrad personalstyrka. Lågkonjunktorens längd trotsar alla spekulationer. De

överfulla lagren måste säljas till bottenpriser. I stället för friställningar har man satsat på utbildning av anställda vilket också kostar pengar.

Företagets ledning har utarbetat ett åtgärdsprogram för att möta problemen. Personalnedskärningar på 350 anställda i Laholm, Lessebo, Strömnäs och Hultsfred är aktuella. Andra åtgärder är lagernedskärningar, nyanställningsstopp, rationaliseringar och avveckling och försäljning av vissa enheter.

Det kommer att krävas extra tag från medlemmarna för att klara situationen, sade Urban Olsson. Nu måste alla ställa upp. Det gäller bli a med frivilligt likviditetsstöd och avverkning av virke. Vi behöver 4 000 ton nästa år. Det är något mer än i år.

Trots alla dystra tongångar så är inte Södra Skogsägarna något konkursbo, poängterade Urban Olsson. Långt därifrån. Det är också dags att se med något större tillförsikt på framtiden. Det finns tecken på att hjulen har börjat rulla igen. Fast det kommer naturligtvis att ta tid innan man åter kan köra på högvarv. Det gör man i Nordamerika just nu.

CHRISTER BERG

ÅTVIDABERG

117 kvinnor söker arbete i Åtvid

Situationen på arbetsmarknaden i Åtvidaberg var vid månads-skiftet oktober/november oförändrat besvärlig jämfört med situationen månaden innan. Detta om man utgår från de siffror som redovisas av arbetsförmedlingen. Vid räkningstillfället fanns i Åtvidaberg 177 personer som sökte arbete. Dessutom var 53 personer, huvudsakligen ungdomar under 25 år, sysselsatta i beredskapsarbete.

Av de 177 arbetssökande var 112 helt utan arbete. 39 hade tillfälligt jobb medan 26 hade fast anställning men ville ha något nytt.

Som vanligt består antalet arbetssökande till största delen av kvinnor. 117 kvinnor i Åtvidaberg vill ha arbete. 33 av dem vill ha ett deltidsjobb. 99 av dem vill bara arbeta i Åtvid.

Vidare är en stor grupp av de sökande ungdomar. Det är 72 ungdomar under 25 år som söker fast anställning. 46 av dem har inget att göra.

Förslagsställare belönade av ÅTA

På fredagen fick Lars-Erik Andersson, anställd på sågen i Viresjö, motta 1 250 kr för ett förbättringsförslag på sin arbetsplats. Hans förslag innebär längre användbarhet av stålet till vad som kallas rundreduceraren i barkningsmaskinen. Lars-Erik Anderssons belöning är den högsta som någonsin utbetalats vid Åtvidabergs trävaruaktiebolag.

Ytterligare två anställda vid Viresjösågen blev belönade för sina förslag. Ingemar Johansson fick sammanlagt 900 kr för fem olika idéer. Bertil Kasselholtz belönades med 450 kr.

Alla siffrorna ovan ska då vägas mot utbudet av lediga platser i kommunen. På arbetsförmedlingen hade man vid månads-skiftet endast 13 jobb att erbjuda. Det är ett mindre än vid samma tid månaden innan. Under månaden besattes 21 lediga platser.

Siffrorna är ungefär desamma som vid septemberräkningen. Man har dock anledning förmoda att en del ändringar kommer att ske under november. Dock inte av det slaget att det kräver positiva förtecken.

Grebo byalag hade på onsdagskvällen bjudit in politiker och kommunaltjänstemän till en informations- och frågeträff i fritidlokalen i Grebo skola. Sammankomsten hade lockat till absolut fullsatt lokal. Inbjudna politiker var Carl-Eric Ahlström, Evert Johansson, Robert Rydberg, Åke Elliot, Bengt Persson och Barbro Boll. Sigvard Persson representerade gatukontoret och Gösta Pettersson fritidskontoret. Under kvällen diskuterades en hel del problem med vattnet som Greborna tid efter annan drabbats av. Vidare uppehöll man sig en del vid skolans lokalproblem. Man kan hanna i den situationen att den relativt nybyggda skolan inte räcker till.

Höjt kulturstipendium. För närvarande består kulturstipendiet i Åtvid av kontanter eller ett värdeföremål motsvarande 2 000 kr. Kulturnämnden vill vara mer generös och har försökt få igenom ett förslag om höjning till 5 000 kr. Kommunstyrelsen anser att värdet av stipendiet bör vara 3 000 kr vilket också föreslås fullmäktige. Så det blir i alla fall en 50-procentig höjning.

ÅTVIDABERG

Den gubben gick inte. Kulturnämnden begärde i sitt förslag till budget för nästa år 56 500 kr för att fullfölja den bebyggelseinventering som man påbörjade tidigare i år. Nämnden har förut försökt få tilläggsanslag för inventeringen men fått nej. Kommunstyrelsen pekar också i sin prutning på det beslut kommunfullmäktige tog då, nämligen att bebyggelseinventeringen skall handhas av byggnadsnämnden och inte av kulturnämnden. Därför prutade man bort 56 500 kr.

Inga nya barnskötare. Sociala centralnämnden har i sitt budgetförslag för nästa år begärt 772 000 kr för verksamheten i vad som populärt kallas "lekis". Kommunstyrelsen har prutat bort 176 000 kr. Det innebär bl a att det inte inrättas några barnskötartjänster på Sunnebogården och Edberggården. Den stora prutningen betingas också av att utbyggnaden av förskolan i Grebo inte väntas bli klar förrän under 1979.

Avd 140 upphör? Metalls avd 140 i Åtvidaberg har vid ett extra avdelningsmöte beslutat förordna en sammanslagning med Metalls avdelning i Linköping. Sammanslagningen skulle kunna bli verklig från årsskiftet 1978/79. Anledningen till beslutet är att man under 70-talet förlorat ett stort antal medlemmar. Totalt har avdelningen i dag ca 1 200 medlemmar. I början av 70-talet hade bara verkstadsklubben på Örsättersfabriken över 1 300 medlemmar. I dag är man nere i 720. Genom den stora medlemsminskningen som tillskrivs Facitkrisen har avdelningen i Åtvid fått allt sämre resurser för att fortsätta på egen hand. I Åtvidaberg föreslår därför en majoritet sammanslagning med Linköping.

Åtvidabergs socialdemokratiska kvinnoklubb har haft ett välbesökt möte. Bl a diskuterades de olika förslagen till ny affärstidslag. Även om man i klubben inte var helt nöjd med något beslut man förordade det alternativ som Handels, socialdemokraterna och centern står bakom. Man tog även upp frågan om spelhallen på Järnvägsgränd. Klubben konstaterade att man är negativt inställd till verksamheten. Slutligen lämnades en rad rapporter från kurser, konferenser och Gillets 70-årsjubileum.

Det var absolut fullsatt i Frälsningsarméns lokaler på lördagskvällen när man hade inbjudit till syföreningsföreläsning. Sammankomsten leddes av brigadörsparet Erik och Vallny Malmström, Stockholm. Båda välbekanta för kårens äldre medlemmar eftersom de för snart 40 år sedan tjänstgjorde i Åtvidaberg. Erik Malmström höll också i klubban vid auktionen på skänkta handarbeten. Tillsammans med lotterier och servering inbringade kvällen ca 5 000 kr. Makarna Malmström deltog också i söndagens möte på Frälsningsarmén.

Musikalisk prutning. Kulturnämnden har för nästa år begärt, bl a efter önskemål från kommunens förskollärare, pengar för att musiklärarna skulle kunna medverka med musikundervisning i förskolorna. Kulturnämnden har beräknat kostnaden för fem timmar i veckan till ca 13 500 kr. Den summan har kommunstyrelsen vid sin budgetbehandling prutat bort. Det gjorde man också med ett annat önskemål. Kulturnämnden har nämligen tänkt sig att yrkesinriktade musikskoleelever och sådana elever som medverkar i kommunens allmänna musikkiv skulle få tillfälle till ökad undervisning. I dag får fem procent av musikskolans elever extra undervisning. Kostnaden nästa år beräknas till 25 000 kr. Kommunstyrelsen menar dock att man måste ha en lägre ambitionsnivå. Sammanlagt har kommunstyrelsen prutat bort 52 000 kr på musikskolan. Det som återstår att ta bort kommer att beröra timlärarna. Det kommer också att innebära att kommunala musikskolan nästa år inte kan ta in alla elever som vill ha musikundervisning.

Ett inbrottsförsök gjordes natten till lördagen i Pressbyråns kiosk vid Sporthallen. Tjuven eller tjuvarna hade försökt bryta sig in genom dörren men gett upp sedan de antagligen blivit skrämde av något.

Inga tapeter i Gärdserum och Hannäs. För underhåll av älderdomsheimen i kommunen har fastighetskontoret räknat fram att det behövs 130 000 kr. Kommunstyrelsen har prutat bort 53 000 kr. För de pengarna skulle man ha rustat upp älderdomsheimen i Hannäs och Gärdserum invändigt med målning och tapeter. De båda hemmen får nu nöja sig med en mindre utvändigt ansiktslyftning för sammanlagt 25 000 kr. Beträffande Östergården och älderdomsheimen i Grebo och Björsäter påpekar fastighetskontoret att inget akut underhåll är nödvändigt. Men man föreslår ändå att 20 000 för Östergården och 10 000 för de andra två avsätts för oförutsedda saker. Det gick kommunstyrelsen med på.

Ökad beredskap. Situationen på arbetsmarknaden i Åtvidaberg är besvärlig. Sedan ett antal år tillbaka satsar därför kommunen årligen en summa pengar på stödåtgärder i form av beredskapsarbeten, främst för arbetslösa ungdom. I år har man haft 250 000 kr anslaget för ändamålet. Det blir inga pengar över på det anslaget. Nästa år satsar kommunen ännu mer pengar på den här verksamheten. I budgeten för 1978 har kommunstyrelsen tagit upp 500 000 kr. Dvs en fördubbling av anslaget.

ÅTVIDABERG

Greps direkt. Två pojkar stal på fredagskvällen en damcykel i det centrala Åtvidaberg. Det var bara det att ägaren såg stölden, ringde polisen som strax därpå kunde ta fast pojkarna. Det är inte varje dag som cykeltjuvar åker fast. I varje fall inte så snabbt.

En viltolycka inträffade på söndagskvällen vid Viresjö där en personbil och en hjort kolliderade med varandra. Djuret skadades så illa att det måste avlivas. Bilen fick plåtskador.

Hur tron skall visa sig i gärningar var huvudämnet för de gruppvisa diskussioner som på söndagen ägde rum i Frälsningsarméns lokaler. Arrangemanget ingick i den just nu pågående u-veckan. Kapten Lisbeth Wesslund hälsade välkommen och inledde sammankomsten. Arne Nilsson ledde det fortsatta grupparbetet.

10 000 skrakar. Åtvids naturförening anordnade på söndagen en excursion till Roxen. Närmare 20 medlemmar med ordförande Olof Söderbäck i spetsen reste i väg i det kulna höstvädret. När man kom fram till sjön hade vädret växlat till solsken och stiltje. Och framför de begeistrate åtvidabergarna panorerades under morgonen all Roxens skrakar. Uppskattningsvis tiotusen drog förbi på väg till sina fiskeplatser.

Broddebo syförening har tillsammans med syföreningarna i Ekvik, Möckelshult och Mosshult haft gemensamt symöte i Broddebo missionshus. Pastor Ingvar Nyström hälsade välkommen och ledde en andaktsstund. Med sång och musik underhöll sedan Irma, Ingvar och Märta Nyström allt medan man lät sig väl smaka kring de dukade kaffeborden. Lotterier på mat och hemost såldes. De inbjudnas tack framfördes av Gerda Bäckmark, Ekvik.

Grebo — Luleå tur och retur

Om man startar i Grebo och går till Luleå, vänder och går tillbaka då får man den sträcka som Greboborna sammanlagt vandrat på elljusspåret under höstens tipspromenader. Det blir tillhoppa 235 mil som trampats av 938 stamtande. Ett riktigt piggt arrangemang i regi av Grebo skid- och motionsklubb.

Den sista tipspromenaden ägde rum på söndagen. Då korades också den slutliga segraren. Man räknade de fem bästa resultaten av sju möjliga. Två man kom på första plats, nämligen Claes och Rolf Gordon, båda 58 poäng. Trea kom Monica Karlsson på 57 och därefter fem personer på 56 poäng.

Den avslutande promenaden samlade 125 deltagare. Bäst lyckades Ronald Karlsson med 11 poäng följt av Monica Karlsson, Björn Landin, Kjell Karlsson och Elisabeth Thuresson, alla 10. Den rätta raden var x12 211 221 x11. Toalettrullens längd var 44,13 meter. Extrapriser utgick till Guili Franzén, Anders Pettersson och G Leffler.

Prins Eugen. Omkring 50 personer passade på söndagen på att titta på den utställning med konstverk av prins Eugen som under en veckas tid visas i Gamla kommunalhuset. Nästan samtliga över var också det program som Åtvids föreläsningförening, Åtvidabergs konstförening och kulturnämnden bjöd på. Christina Önfelt höll ett anförande om svensk konst vid sekelskiftet och visade bilder på verk av Zorn, Larsson, Grünewald m fl. Vidare medverkade musikskolans spelmannslag under ledning av musiklärare Carina Rydberg.

I Missionskyrkan hölls under den gångna veckan en serie bibelstudier med pastor A Weinhofer, Örtomta, som ledare. Man studerade ämnena Lagen och nåden och Judarna under 4 000 år. Sammankomsterna som var välbesökta leddes av pastor Pär Hugosson och Ullami Lagerlöf. Vidare medverkade grupper av församlingens sångare och på söndagen sånggruppen Saltaren.

Nästa års hyror i Åtvid klara Uppgörelse om 13 proc höjning

16/11

Stiftelsen Åtvidbergshem och Hyresgästföreningen i västra Östergötland har träffat avtal om nästa års hyror för över 700 lägenheter i Åtvidberg. Enligt avtalet höjs hyrorna med 13 kr och 45 öre per kvm och år. Det är en höjning med ca 13 procent. För en trea på ca 80 kvm innebär avtalet en höjning med 90 kr till i runda tal 800 kr.

Utgångsbudet från Åtvidbergshems sida låg på 20 kr och 79 öre. När parterna satte sig ner vid förhandlingsbordet hade man justerat siffrorna till 19 kr 54 öre. Efter en dags intensiva, enskilda och gemensamma överläggningar kunde man till sist enas om 13:45. Då hade man bli prutat bort två kr på underhållet av fastigheterna.

Överenskommelsen innebär också att Åtvidbergshem avdelar 32 000 kr till fritidsverksamhet. Hyror för lokaler höjs med 18,5 procent. Dessutom höjs garagehyrorna med 10-15 kr per månad och p-platserna med fem kr per månad.

I sammanhanget kan konstateras att Åtvidbergshem och hyresgästföreningen träffade en uppgörelse utan inblandning av överenskommelsen mellan SABO och hyresgäströrelsen enligt vilken man skulle utgå från att bostadsräntan nästa år sänks med en procent. För Åtvidbergshems del skulle en sådan regeringsåtgärd betyda en hyressänkning, eller rättare en begränsning av hy-

reshöjningen, med 7 kr. Att vi kunnat komma överens utan hänsyn till den krisuppgörelsen är kanske den sak som jag värdesätter mest i avtalet, säger Evert Johansson, ordförande i Åtvidbergshems styrelse. En annan sak är förstås att det blev en kraftig prutning på utgångsbudet vilket i sin tur betyder ytterligare kostnadsjakt.

Till sist bör kanske nämnas att de angivna krontalen gäller exklusive värme. Redan nu har stiftelsen aviserat att man under första halvåret 1978 kommer att ta upp förhandlingar beträffande de ökade bränslekostnaderna.

CHRISTER BERG

17/11

Helt nyligen har Malmöfirman KåVi flyttat sin tillverkning till Grebo. Fullt utbyggd kan det innebära ett tiotal arbetstillfällen för Grebo och Åtvidberg. Här håller platschef Leif Karlsson upp företagets stolthet, en egentillverkad tryckluftspress

Tryckluft ger arbete i Grebo Tillverkning i Malmö flyttad

Pneumatic! Det är lösenordet för det senaste tillskottet på företagarfronten i Åtvidberg. Pneumatik för tryckluft. Till Grebo halvannan mil från tätorten har Ingenjörfirman KåVi flyttat sin tillverkning av tryckluftsapparater från Malmö. Flyttningen ägde rum under sensommaren och sedan någon dryg månad tillbaka pågår produktionen för fullt.

Det sista är en sanning med modifikation. För ännu har man inte nått den planerade omfattningen av verksamheten. Än så länge jobbar bara två man i Grebo. Men, omtalar platschefen Leif Karlsson, meningen är att vi ska bygga till en lokal på 600 kvm. Enligt kalkylerna kommer det att behövas fler anställda. Sannolikt ett tiotal. Redan i dag har vi så mycket att göra att vi båda knappt räcker till.

Ingenjörfirman KåVi sysslar med i stort sett allt som har med tryckluft att göra. De stora produkterna är underhållsfria tryckluftspressar av olika storlekar. Apparaterna är av egen konstruktion och utvecklingsgraden ligger någonstans i närheten av 90 procent.

Det är alltså fråga om ren tillverkning. Inte bara sammansätt-

ning. Det innebär också att firman satsat en hel del kapital på lokaler och maskinpark.

KåVis huvudkontor kommer troligen även i fortsättningen att ligga kvar i Malmö. Dels beroende på de nära kontakterna med systerfirman AB Livi pneumatic, dels för att man redan har ett väl fungerande kontaktnät i Malmö med dess närhet till kontinenten.

Leif Karlsson uppger att orderingången till företaget är bra och att man dessutom har en efter företagets förhållanden mycket stor order "på gång". Förutom egna produkter gör man också en del delbeställningsarbeten. För närvarande håller man på med tillverkning av lyftbord till Dendur i Linköping.

CHRISTER BERG

ÅTVIDABERG

17/11

Solvärme i kommunalhusen. På våren och sommaren blir det varmt i de båda kommunalhusen i Åtvidaberg. Inomhustemperaturen har uppmätts till mellan 30 och 35 grader. För att få litet dragligare förhållanden för de anställda har fastighetskontoret föreslagit att 90 000 kr anslås i nästa års budget. För pengarna skulle nya kommunalhuset kunna förses med solskärmar och gamla kommunalhuset med kyld ventilationsluft. Kommunstyrelsen har i sin budgetberedning yrkat på avslag. Man menar att man bör avvakta lösningen av hela administrationens lokalproblem. Centergruppen föreslog att man skulle anslå 40 000 så att en del av sakerna kunde utföras. Men det gick inte de övriga partierna med på.

Minskad beläggning. Gatukontoret hade begärt 550 000 kr för att kunna belägga ett 20-tal gator i Åtvid och Grebo med asfalt nästa år. Kommunstyrelsen har prutat ner summan med 80 000 kr. I första hand kommer nu beläggningen att ske på Gotlandsvägen, Sniekaregatan, Söderleden, Västgötavägen, Östgötavägen och i Grebo Domherrevägen och Tärnvägen.

Basthagen påskyndas. För att anlägga gator i området Basthagen utmed Slevringevägen har gatukontoret räknat med en kostnad på 650 000 kr nästa år. Det gör inte kommunstyrelsen. I den instansen ökade man en med 220 000 kr. Motiveringen är att man vill ha fram byggbara tomter i Basthagen tidigare än planerat. I tätorten finns det i dag som bekant inte en enda ledig tomt att bygga på för den som vill ha egen villa.

Trafikolycka. En trafikolycka inträffade på tisdagskvällen i korsningen Adelsnäsavägen—Järnvägsgatan då en 23-årig kvinna på cykel kolliderade med en bil. Kvinnan slog i gatan. Hon förctedde inga synliga tecken på skador men fördes ändå i ambulans till Linköping för observation.

Kommunstyrelsen förhoppningsfull. Behovet av ett vattentorn i Åtvidaberg växer sig allt starkare. Projektet är inplanerat under 1978. Gatukontoret har begärt drygt 3 milj för ändamålet. Kommunstyrelsen har reducerat anslaget med 580 000 i förhoppningen om att en bassäng på Sockertoppen kan bli billigare än ett vattentorn. De 2,5 milj kr som kvarstår i kapitalbudgeten får användas nästa år bara under förutsättning att AMS-medel kan erhållas.

Åtvidaberg

Orgeljubileeer i gamla kyrkan

— På lördag hade vi tänkt att apostrofera att det i år är 20 år sedan som orgeln i gamla kyrkan åter togs i bruk. Det skedde i samband med gamla kyrkans återinvigning. Samtidigt bör också någon tanke ägnas åt orgelbyggaren Jonas Wistenius, som avled 1777, dvs för 200 år sedan. Därför kommer jag att spela sådan orgelmusik som är samtida med Wistenius.

Det meddelar musikdirektör Ingemar Ericsson. Han kommer att svara för den musikaliska delen vid lördagens helmålsbön i gamla kyrkan. Det blir musik av en hel del kompositörer från skilda delar av Europa, bl a Travers, Böhm, Zipoli och Pachelbel. Många men korta stycken.

Orgeln i gamla kyrkan byggdes 1750. För bygget svarade Sveriges då ledande orgelbyggare Jonas Wistenius. Han hade bl a lärt av dem som byggt de stora Bachorglarna.

I samband med att man med arkitekts hjälp förvandlade gamla kyrkan till en vacker ruin på 1880-talet plockades orgeln ner i "malpåse". När så genom donation av Elof Ericson gamla kyrkan restaurerades i mitten av 50-talet satte man också ihop den gamla orgeln. Den genomgick renovering och befanns vara i mycket bra skick. Det kan man förvissa sig om genom att gå och lyssna på Åtvids bästa organist på lördag.

18/11

Föreningsbidrag. Fritidsnämnden beslöt på onsdagen bevilja följande föreningar bidrag: Friluftsförbundet 1 475 kr i ledarutbildnings- och lägerbidrag, ÅFF 218 kr i speciellt bidrag, DHR 1 000 kr i kursbidrag och ÅSS 573 kr i läger- och ledarutbildningsbidrag.

Skogvaktarevägen. Att förlänga Skogvaktarevägen skulle enligt beräkningarna kosta 132 000 kr. En onödig åtgärd, menar kommunstyrelsen som tog bort hela posten ur budgetförslaget.

Prutad trafiksäkerhet. 135 000 kr begärde gatukontoret att få disponera nästa år för att förbättra trafiksäkerheten i vissa gatukorsningar. Kommunstyrelsen anser att 85 000 kr räcker.

Edbergafältet får vänta. Planeringen av Edbergafältet måste påbörjas eftersom bl a behovet av nya gräsytor ökat starkt. Kopparvallen B-plan måste avlastas om inte planen helt ska slitas ner. Därför begärde fritidsnämnden i sitt budgetförslag för nästa år 380 000 kr för att kunna komma igång med Edbergafältets utbyggnad. Kommunstyrelsen har strukit hela beloppet med hänvisning till att projektet är upptaget i långtidsplaneringen år 1979. Samma motivering hade kommunstyrelsen när man strök begärda 30 000 kr för anläggande av kvartersplan i Grebo. Däremot går kommunstyrelsen med på 66 000 kr för utrustning av tennisbanorna vid Kopparvallen och 25 000 kr för inköp av en omklädnadsvagn. Vidare avstyrktes fritidsnämndens begäran om att få köpa en snöskoter eftersom en sådan redan finns på gatukontoret.

19/11

Totalavverkningen på Åtvids stora kyrkas torn är ett faktum. Herr kyrktornsklättraren kan efter väl förrättat värv visa upp trofén — en björkbusse på en 6—7 dm

Inga trän växer till himlen Men i Åtvid är det bra nära

Inte får det växa träd på kyrktornet! Larmet gick i början av hösten att det växte en ett par meter stor björk på kyrktornet till Åtvids stora kyrka. Framför sig såg man hur björken slagit rot och med stor hastighet började utveckla ett förstörande rotsystem bland tegelsten och skiffer. Kyrkan måste räddas. Bäst att tillkalla Joel.

På torsdagen kom Joel till Åtvidaberg. Joel Berg från Norrköping tillsammans med hantlangaren Hasse Tyrén. Joel har en egen firma och har under drygt tio års tid varit uppe och klättrat i ett 30-tal kyrktorn på "slätta" och annorstädes. För att förgylla tuppar och kors, måla tornspiror, laga trasiga luckor osv.

Men, säger Joel när han kommer ner för en kafferast från sin kalla och vindpinade arbetsplats, det här är första gången som jag fått i uppdrag att ta ner träd på en kyrka.

Klädd som en gammaldags balongfarare står han lång och trygg och berättar brottstycken om jobbet. Hur knepigt det kan vara att ta sig upp på tornspirorna.

I dag i Åtvid var det extra besvärligt. För det var kallt. Kanske 4—5 minusgrader. Och en elak blåst. Desutom fick han stå halvtimmatal på ett ben, hålla sig i med ena handen och jobba med den andra. Försiktigt och långsamt. Några risker får man inte ta. Inte närmare 60 meter upp i luften.

Det frestar på knäna, säger Joel. Man vet inte hur länge man kan hålla på i det här jobbet. Då och då sätter värken in.

Hasse Tyrén är i Åtvid ute för första gången som hantlangare åt

Joel. Den här gången räcker det med hantlangning och han behöver inte ta sig ut på tornets utsida. Det är lika skönt det, säger han och tittar med respekt upp mot tornspiran.

Efter ett par timmars jobb hittar Joel vad han söker. Mellan ett par fogar en bra bit upp på tornet sitter björken. Fast den var inte lätt att hitta, säger han, nu när den fällt alla löv. Inte var den så stor heller. En sex—sju decimeter och någon dryg centimeter tjock vid fotändan. Ändå hade den hunnit bryta loss en sten. Så den var inte alldeles ofarlig.

Med några raska tag befriade Joel kyrkan från sitt plågoris. En något annorlunda totalavverkning, menade Joel när han med trofén i näven lämnade "kalhyget".

CHRISTER BERG

Oljemiss i Mosshult. På grund av ett tekniskt fel kom något hundratal liter olja att rinna över när man höll på att fylla på en tank med eldningsolja vid en fastighet i Mosshult. Händelsen inträffade för ett par veckor sedan Oljan rann ner på golvet i rummet med tanken och eftersom rummet inte var riktigt tätat kom oljan att leta sig ner i marken och ut i en å. Efter några dagar larmades brandkåren i Åtvidaberg som hann sätta in sanerande åtgärder innan oljan hann sprida sig ytterligare.

Jordtäkt i Grebo. Ansökan har inlämnats om att få bedriva jordtäkt på fastigheten Örsnäs 1:4 i Grebo. Brukningsområdets areal uppgår till 4 500 kvm och man beräknar kunna ta ut ca 1 000 kbm. Därefter skall området användas som jordbruksmark. Lars Nestor och Olof Söderbäck har fått i uppdrag att utarbeta ett förslag till yttrande från hälsovårdsnämnden i Åtvid.

Garage i riksintressant område. En entreprenör i Åtvidaberg har begärt tillstånd att bygga ett över 400 kvm stort garage för sina maskiner på fastigheten Borkhult 2:2 i Yxnerum. Platsen där garaget skall byggas är belägen i ett område där länsstyrelsen gett tillstånd att bedriva grustäkt till 1987. Därefter skall området jordningsställas. Grustäkten ingår i strandskyddsområdet för ån mellan sjöarna Borken och Yxningen. Området anses vara av riksintresse för vetenskapligt kulturell naturvård. Länsstyrelsens planeringsavdelning menar att man inte bör medge dispens för byggnadsföretaget då särskilda skäl inte tycks föreligga. Behovet av byggnadsmark bör kunna tillgodoseas genom planläggning av mark som är lämplig för ändamålet. Hälsovårdsnämnden i Åtvidaberg har fått tillfälle att yttra sig över ärendet. Man har beslutat uppdraga åt nämndens ordförande Lars Nestor och kommunens naturvårdsakkunnige Olof Söderbäck att upprätta förslag till yttrande.

Kompressorhus. Hälsovårdsnämnden tillstyrker att en fastighetsägare vid Jan Carls väg får tillstånd att bygga ett kompressorhus på tomten. Eftersom tomten är belägen i ett villaområde menar dock nämnden att åtgärder bör vidtas för att begränsa ljudnivån. Man har också angivit vilka decibelvärden som bör gälla.

Åtgärder mot nitrathalt. Sociala centralnämnden i Åtvidaberg har tagit del av analysresultat över vattenprov från Gärdserums ålderdomshem. Då det framgår att nitrathalten i vattnet ur hygienisk synpunkt är anmärkningsvärd beslöt nämnden hemställa att byggnadskontoret undersöker vilka åtgärder som kan minska nitrathalten i brunnen och vidtaga sådana.

OS 1980 hägrar för Åtvidsmedaljör

Fritidsnämnden i Åtvidaberg har beslutat utdela årets upplaga av Åtvidabergsplaketten till Sveriges bäste tornadoseglare Göran Marström. Bland årets meriter kan nämnas silver vid SM i Visby, silver vid NM i Helsingfors, etta i kvalificeringen till VM, bäste svensk i VM i USA.

Fritidsnämnden var enig i sitt beslut. I år hade man nio kandidater att välja mellan. Den högsta siffran någonsin. Göran Marström hamnar nu i fint sällskap. Tidigare har plaketten utdelats till världsmästaren i bågskytte Sören Wikingson, Sveriges bäste fotbollsspelare Kent Karlsson, svenska guldmedaljörerna i fotboll ÅFF osv.

Göran Marström är en 35-årig friskus från Åtvidaberg. Inlandsbo som han är har han ändå sedan barnsben varit intresserad av segling. Tornado började han segla så smått i början av 70-talet men riktigt tävlande har det inte blivit förrän för 3-4 år sedan.

Tornadon är den snabbaste kappseglingsbåten. Lätt kommer man upp i hastigheter om 20-25 knop. Man kan alltså åka vatten-skidor efter.

Det som hägrar för Göran Mar-

ström är förstås OS 1980. Seglingarna kommer att äga rum utanför den baltiska kusten. Där vill han väldigt gärna vara med.

Ett ställe där han säkert får vara med är vid utdelningen av plaketten för "framstående gärning inom fritidsnämndens verksamhetsområde". Ceremonin kommer sannolikt att äga rum i samband med kommunfullmäktiges sista sammanträde för året.

Till sist, en tornado är ett slags katamaran, dvs en grundgående segeibåt med två parallella skrov med mellanliggande plattform för besättningen.

CHRISTER BERG

Göran Marström, Sveriges bäste tornadoseglare så inlandsbo han är, får Åtvidabergsplaketten 1977

18 ÖC onsdag 23 november 1977

ÅTVIDABERG

Åtvid går med i SAISP-försök

Åtvidaberg går med i SAISP-försök. Det beslutade kommunstyrelsen på måndagen. SAISP står för Sociala aspekter i samhällsplaneringen. Det är en försöksverksamhet som Kommunförbundet håller på med. Man vill ha representanter för tre olika typer av kommuner. Tidigare har Haningen gått med som förortskommun och Östersund som större kommun. Som representant för gruppen mindre kommuner ingår nu Åtvidaberg.

Vad man håller på med i SAISP är att undersöka hur socialvården kan få ökat inflytande på planeringen i ett samhälle. Hur man kan informera politiker och andra tjänstemän om sina erfarenheter av sociala förhållanden och sociala problem.

Det projekt man skall jobba med i Åtvidaberg är planeringen av centrum. Om eventuellt ska uppföra servicebostäder för äldre i centrum. Om man eventuell flyttning av biblioteket. Om behovet av en större samlingslokal. Och de sociala problemen i sammanhanget.

Åtvidaberg skulle därmed inte bara kunna vara med i projektet. Man skulle också kunna få värdefull information inför den fortsatta planeringen av centrum. Dessutom skulle nämnder och styrelser få möjlighet att delta i arbetet med de sociala aspekterna.

Inget bidrag till kvarteret Reserven

Kvarteret Reservens samfällighetsförening anser att kommunens agerande mot föreningen är otillfredsställande eftersom föreningens medlemmar även här betalar kommunalskatt. Med stöd av anläggningslagen kräver föreningen av kommunen någon form av bidrag till drift och underhåll och reduktion av brukningsavgifter.

Det skriver samfällighetsföreningen i ett brev till kommunstyrelsen. Man pekar på att de enskilda fastighetsägarna i föreningen blivit ålagda att ta ansvaret för lekplatser, gator, belysning, p-platser, vatten, avlopp, snöröjning och gräsklippning. Det tycker man är orimligt.

Fastighetsägarna får själva svara för kostnaderna och se till att skötsel och underhåll utförs. Eftersom en del varken vill eller kan hjälpa till har kostnaderna blivit stora. Därför vill föreningen ha kommunalt bidrag.

Kommunstyrelsen behandlade brevet i måndags. Man uppdrog åt kanslichefen att formulera ett svar på framställningen. Ett svar som sannolikt inte kommer att motsvara samfällighetsföreningens förväntningar. Kommunstyrelsen hävdar nämligen att kommunen inte kan anses ha något ansvar för de här frågorna. I köpekontraktet har fastighetsägarna själva åtagit sig skötseln av området.

Hundlorten, dvs var en del hundägare låter sina hundar göra ifrån sig, diskuterades en hel del vid ett medlemsmöte som Åtvidabergs hundklubb anordnade på söndagen. Under klubbens sex-åriga tillvaro har man flera gånger genom olika aktioner försökt påverka hundägarna att rasta sina hundar på andra ställen än gator och parker. Eller att åtminstone ha med sig en plastpåse för att ta upp "olyckan" med. Nästa aktion från klubbens sida blir en direktinformation till alla hundägare som betalar skatt för sina hundar. Under mötet behandlades också frågan hur man ska kunna popularisera hundkurserna. Bl a kommer man under våren att försöka tillmötesgå önskemålen om en kurs i hundpsykologi.

Avstår från förköpsrätten. Kommunstyrelsen har beslutat avstå från kommunens förköpsrätt till fastigheten Dunketorp 2:15 i Gärdserum. Köpeprykklingen uppgår till 46 000 kr och arealen till 3 387 kvm.

Nordenströmska delar ut. Kommunstyrelsen har verkställt utdelning ur Nordenströmska fonden. Följande får 50 kr var: Rickard Griph, Axel Griph, Knut Kindstrand, Edvin Larsson och Nils Friström. Fondmedlen utdelas till efterlevande till gruvarbetare i Bersbo.

24/11

Inga livsmedelsbrott i Åtvid.

Den nuvarande livsmedelslagstiftningen har varit i kraft sedan 1971. Nu vill livsmedelsverket veta i vilken utsträckning som det förekommer brott mot lagen eller åtminstone i vilka fall förseelser blivit föremål för åtalsanmälan. Det förekommer ingen central insamling av den här typen av data och därför vill man ha hjälp av hälsovårdsnämnderna ute i landet. Från Åtvidabergs sida kommer man att få beskedet att här har inget brott lämnats till åtal. Dvs vad gäller brott mot livsmedelslagstiftningen.

848 gånger fotboll. Koppervalven med anslutande planer och grönytor har under säsongen 1977 använts vid 848 tillfällen för matcher eller träning. Frånsett fem tillfällen är det ÅFF som utnyttjat planerna så mycket. Koppervalvens A-plan har använts 69 gånger. B-planen har använts vid 263 tillfällen och ser ut därefter.

Dystert arbetsmarknadsläge i Åtvid Svårt bedriva lokaliseringspolitik

Arbetsmarknadssituationen i Åtvidaberg är mycket besvärlig. Speciellt svårt är det för nytillkommande grupper på arbetsmarknaden som ungdomar och tidigare ej yrkesverksamma. Dessa grupper måste ägnas speciell uppmärksamhet vid våra strävanden att skapa arbetstillfällen.

Det angav kanslichef Assar Holmqvist då han på måndagen inför kommunstyrelsen i Åtvidaberg redogjorde för sysselsättningsläget i kommunen. Det var en ganska dystert bild han målade upp. Dock inte helt utan positiva inslag.

Vid den senaste räkningen på arbetsförmedlingen i Åtvidaberg fanns det 142 personer helt utan arbete eller sysselsatta i beredskapsarbete. Det är en ökning med 32 sedan januari 1976. Siffran 142 motsvarar ungefär 1 proc av Åtvidabergs befolkning eller 3 proc av antalet förvärvsarbetande. De flesta arbetslösa är ungdomar under 25 år.

Sysselsättningsutvecklingen vid de större arbetsplatserna i Åtvid har varit allt annat än gynnsam under de senaste fem åren. Faktiskt som 1974 hade närmare 2 200 anställda är nu nere i 1 580 tjänstemän. ÅSSA har minskat från ca 200 till 160 och har varslat 22 personer varav 15 kollektivanställda.

Vidare har Baroniet Adelsvärd och Forskraft under perioden minskat med ett tiotal anställda vardera.

En viss ökning noteras för Darenas. Likaså har de kommunalanställda ökat. Från 472 1973 till 525 för knappt ett år sedan. Sedan dess har kommunen anställt ytterligare några personer och fler blir det nästa år.

Problemen på arbetsmarknaden, speciellt på ungdomssidan, har gjort att kommunen satsat en hel del pengar på beredskapsarbeten. Förra året anvisades 310 000 och i år beräknas nettokostnaden uppgå till 350 000 kr. I förslaget till nästa års budget finns en halv milj upptaget.

Satsningen på lokaliseringspolitiken har fortsatt. Hittills i år har Åtvidaberg genomfört tre annons-

kampanjer för att få kontakt med intresserade företag. Några konkreta resultat har inte kampanjerna givit. Men man uppger sig ha fått en del intressanta kontakter.

I nuvarande läge har det visat sig synnerligen svårt att bedriva lokaliseringspolitik med framgång, konstaterar Assar Holmqvist. Vi har i stället försökt skapa kontakter med personer i nyckelpositioner vilket möjligen kan ge resultat när konjunkturläget förbättras.

Kommunens näringslivskonsult har ägnat stor del av sin tid till företagare och industrier på orten. Det har gällt problem om lo-

kaler, produktion och finansiering. Det är synnerligen viktigt att det arbete som påbörjats om lokalisering och stöd åt befintliga företag fortsätter, påpekar kanslichefen.

Nr det gäller kommunens strävanden att få viss gymnasial utbildning till Åtvidaberg har man haft en del framgångar. Man har fått tillstånd att börja en hemteknisk kurs. En tvåårig kurs i verkstadsmekanik påbörjas i höst. Dessutom har länsarbetsnämnden gett tillstånd till inrättande av en verkstadsmekanisk grundkurs på Örsättersfabriken.

CHRISTER BERG

Medlare i Åtvid. Kommunstyrelsen har föreslagit att Alva Jönander, Arne Nilsson och Tord Nilsson under åren 1978-79 får fortsatt förtroende som officiella medlare mellan samlevande i Åtvidaberg. Länsstyrelsen avgör frågan.

Telefonisttjänster. Den utanannonserade tjänsten som telefonist i kommunalhusets växel lockade 33 sökande. Efter förhandlingar har man beslutat dela tjänsten i två halvtidstjänster. Kommunstyrelsen har beslutat utse Astrid Nilsson och Britt-Marie Åberg till nya telefonister.

Ekonomi för lantbrukare. Föreningsbanken stod på måndagen som värd för en ekonomi- och skatteträff på Åtvidabergs hotell. Vice ordförande i Åtvidaberg Lillies Rydberg kunde hälsa närmare 30 intresserade välkomna. Kvällens förste talare var vice VD på Östra Sveriges föreningsbank Åke Ahlm. Han gav en redogörelse för det allmänna kreditläget och nämnde även något om den lokala utvecklingen. Under de tio första månaderna har man i Åtvid kunnat notera en 25-procentig inlåningsökning och en 35-procentig utlåningsökning. Driftsbyrån presenterades av Gunnar Schenberg som informerade en hel del om olika skattefrågor med tonvikt på familjefjordbruk och skogskon-
tots betydelse.

Trafiksäkerheten i Grebo. Grebo byalag och Hem och skola i Grebo har begärt att vissa trafiksäkerhetsfrämjande åtgärder vidtas i Grebo. Man vill ha bussficka för skolbuss, övergångsställe vid skolan, hastighetsbegränsning till 30 km i timmen förbi skolan, gångbana förbi ålderdomshemmet och åtgärder vid en siktstymmande kurva. Trafiksäkerhetskommittén har tillstyrkt bussficka och övergångsställe. Hastighetsbegränsningen menar man får anstå tills beslut om generell hastighetsbegränsning vid skolor kommer. Kommunstyrelsen är positiv till en bussficka för skolbussen. I övrigt har man gett gatu- och trafikchefen i uppdrag att utreda eventuella åtgärder.

Rustar inte upp huset. Tidigare har kommunstyrelsen uttalat sig för att mangårdsbyggnaden på Mårsång 1:3 i Grebo rustas för 10 000 kr och yrs ut till föreningar i Grebo för 800 kr om året. Kommunfullmäktige gick inte med på att anslå pengar för upprustningen. Därför säger nu kommunstyrelsen att vill någon förening hyra byggnaden i befintligt skick så får man göra det. Någon upprustning är inte längre aktuell med kommunala medel. Inte heller den föreslagna årshyran på 800 kr.

Åtvidabergsk historiebrevning. Kommunstyrelsen har på förslag av kanslichef Assar Holmqvist beslutat gå till kommunfullmäktige med en begäran om 140 000 kr för ett forskningsprojekt om Åtvidabergs historia. Diskussioner om projektet har förts med företrädare för universitetet i Linköping. Där är man mycket intresserad av att få utföra forskningen. Preliminärt har man tänkt sig en historik med tyngdpunkt på tiden efter 1870. Framst kommer man att utföra forskning kring ämnena Näringsliv och ekonomi, Social omvandling och Opinionsbildning. Hela projektet beräknas ligga färdigt i tryck 1980. Kostnaden har beräknats till sammanlagt 200 000 kr. Styrelsen för Ollie och Elof Ericssons stiftelse för vetenskaplig forskning har beslutat stödja projektet med 60 000 kr om kommunen bidrar med resten.

23/11

Tomtförsäljningar. Kommunstyrelsen har beslutat sälja fastigheten Mårsång 1:82 till Tommy och Rose-Marie Houghton och Mårsång 1:85 till Hans Andersson. Tomterna ligger i Grebo. Köpeskillingen för var och en uppgår till 38 500 kr, exklusive avgift för va-anlutning. En förutsättning för beslutet är att kommunfullmäktige på torsdag godkänner förslaget till tomtpriser i det nya bostadsområdet i Grebo.

Scårare sälja. På fastighetskontoret håller man som bäst på att ta fram förslag till nya regler för tomtkon, fastighetsförsäljning och hur man ska förhindra spekulationsvinster. För närvarande är restriktionerna ganska få i Åtvid. Men det kommer att bli svårare. I avvaktan på att man får fram definitiva regler har kommunstyrelsen godkänt ett förslag beträffande det nya småhusområdet vid Nygård-Vägverket. Redan har det blivit aktuellt i några fall med överlåtelse av köpekontrakt innan det slutliga statliga lånet är beviljat. Enligt de nya reglerna får överlåtelse i andra hand godkännas endast om den nye köparen är registrerad i kommunens tomtkö. Köpeskillingen får inte heller överstiga den ursprungliga fransett vissa utlägg eller ändringskostnader.

Rimligt pris. Kommunstyrelsen menar att 2 000 kr är rimligt pris för inköp av 1 100 kvm mark i Grebo. Det gäller ett område på fastigheten Prästgården 1:1 där vattenverket är beläget. Marken ägs av Åtvids m fl församlingars pastorat.

Snöröjningen dyr i Åtvidaberg

Kännbar höjning av vattentaxa

25/11

Åtvidabergs kommunfullmäktige tömde vid torsdagens sammanträde sitt anslag för oförutsedda utgifter då man delade ut resterande 50 000 kronor av sina "nålpengar". Anslagen gick till familjedaghemsverksamheten, fastighetskontoret, fritidskontoret, skolan, förskolan och ålderdomshemmen. I anslaget finns visserligen ytterligare 650 000 kr, men den summan är reserverad för hyresförlustlån.

Eftersom fullmäktige alltså inte har några extra pengar kvar kunde man inte heller bevilja gatukontoret tilläggsanslag med 683 000 kr. Så stort är överskridandet av anslaget för snöröjning på gator och vägar. På den rikliga vita nederbörden räckte inte anslagna 570 000 kr långt. Hittills har det kostat nära 1,3 milj. I dagarna har det dessutom fallit ytterligare snö. Man hoppas nu att underskottet ska jämnas ut sig genom överskott på andra konton. Samma sak gäller för de 90 000 kr som fastighetskontoret ville ha för att få sin snöskotning att gå ihop.

Taxehöjningar

Kommunfullmäktige beslöt höja en del taxor från årsskiftet. Således höjs vattentaxan. Man beslöt ta ut avgifter motsvarande ungefär 75 procent av kostnaderna för va-försörjningen. I kommunstyrelsen ville de borgerliga partierna öka till 80 procents täckningsgrad. Men det gick inte den socialdemokratiska majoriteten med på.

Den nya avgiften blir kännbar. För villaägaren med en årsförbrukning på 200 kubikmeter kommer va-kostnaderna att stiga från 870 till 1 220 kr. Grundavgiften höjs från 245 till 475 kr och förbrukningsavgiften från 3:11 till 3:71 per kubikmeter. Grundavgiften i flerfamiljshus blir 100 kr per lägenhet.

Man höjde också byggnadslovs-taxan. Grundbeloppet höjs från 133 till 275 kr. Det betyder att byggnadslovet för en enfamiljvilla höjs från ca 900 till ca 1 800 kr. Ändå räknar man med att beloppet inte motsvarar mer än drygt två tredjedelar av de verkliga kostnaderna.

Vidare godkändes nya avgifter för kommunens mätningstekniska verksamhet. Det innebär att mätningstaxan för utstakning

av en villa ökar med 40 proc från 1 045 kr till 1 450 kr.

Mera höjningar. Den här gången gäller det hyror i kommunens pensionärlägenheter. Hyresgästerna kommer att få minst fördubblad hyra.

Under flera år har hyror i pensionärlägenheterna varit oförändrade. Nu har man fått, som man skriver, mer marknadsmässiga hyror. Kommunens inkomster ökar från 140 000 till nära 300 000 kr. Bostadsbidragssystemet beräknas dock minska effekten för de enskilda pensionärerna.

Nya tjänster

Vidare godkände fullmäktige att två nya tjänster inrättas på fastighetskontoret. Det gäller dels en tjänst som fastighetsingenjör, dels en rent administrativ tjänst. Motiveringen är ökad belastning på den personal på fastighetskontoret som handlägger byggnadslovsärenden.

Övriga beslut i korthet:

● Schelanderska huset, det kanske äldsta bostadshuset i Åtvid, såldes till ende spekulanten, Jör-

gen Ragnarsson, för 30 100 kr. Försäljningen är kringgärdad av restriktioner.

● Tomtpriserna i det nya bostadsområdet i Grebo fastställdes till 38 500 kr. Därtill kommer en avslutningsavgift på ca 14 000 kr.

● Man begär hos länsstyrelsen att byggnadsnämnden får ökade befogenheter. Det gäller bl a rätt att besluta om undantag från naturvårdslagen för byggnadstillstånd inom strandskyddat område.

● Man begär också hos länsstyrelsen dispens från vissa regler i renhållningslagen. Bl a vill man slippa hämta latrin från jordbruksfastigheter och hushållsavfall från fritidsbebyggelse under tiden 1 okt—30 april.

● Grebo IK fick förskott på lån på 17 300 kr så att man kan göra färdigt en ombyggnad av omklädningsrum på Grebovallen.

● Socialkontoret får anlita en extra kontorist fram till årsskiftet. Eftersom två nya tjänster ännu inte kunnat besättas har man gott om pengar på socialkontoret. Och gott om jobb.

CHRISTER BERG

Skatten i Åtvid höjs 50 öre

30-kronorsstrecket har nåtts

Åtvidabergs kommun höjer skatten nästa år med 50 öre till 16 kr 20 öre per intjänad hundralapp. Det beslutade kommunfullmäktige i Åtvidaberg på torsdagskvällen när man fastställde 1978 års budget. En rekordbudget som för första gången kom att överstiga 100 milj eller närmare bestämt 105 milj kr. Driftkostnaderna har beräknats till 87 milj och kapitalkostnaderna till 18 milj. Det kan jämföras med årets budget som sammanlagt omsluter 91 milj.

Beslutet i kommunfullmäktige innebär att åtvidabergarna nästa år får en sammanlagd kommunalskatt runt 30-kronorsstrecket. Det varierar beroende på i vilken församling man bor och om landstinget fastställer sin utdebitering till 12:75. Billigast blir det då i Åtvids församling med 29:90. Dyrast i Värna församling med 30:75.

Den största utgiftsposten nästa år i Åtvidaberg blir undervisning och kulturell verksamhet på 29,3 milj. Därefter kommer den sociala sektorn på 21,6 milj. Gatu- och fritidsförvaltningen beräknas kosta 12,5 milj och den industriella verksamheten 6,3 milj.

På kapitalsidan avsätter man 7,5 milj till den industriella verksamheten, 4,6 milj till finansie-

ring av skulder och 3,2 milj till gator, parker och sport.

Mera siffror. Man beslutade låna upp 5 milj kr. Till oförutsedda utgifter avsattes 2,3 milj, det mesta redan in-tecknat. Den allmänna investeringsfonden bestämdes till 2,2 milj, maskinanskaffningsfonden till 200 000 och fonden för konstnärlig utsmyckning till 15 000 kr. Hundskatten blir oförändrad 70 kr per hund.

Beslutet om skattesats i Åtvidaberg kunde dock tas först efter votering. Den borgerliga gruppen hade nämligen som motförslag en skattehöjning med endast tio öre. Finansieringen skulle istället ske med upplåning av ytterligare en milj. Voteringen slutade med siffrorna 25—20 och därmed höjdes skatten med 50 öre.

CHRISTER BERG

Luciakandidaterna i Åtvidaberg

Nu är det dags för slutspurten i kampen om titeln Åtvidabergs Lucia 1977. Luciakommittén har bland närmare tjugo insända förslag valt ut den kvintett av kandidater som får vara med i den slutliga omröstningen. De fem är: 1) Christina Ståhlbom; 2) Birgitta Gustavsson; 3) Pia Johansson; 4) Elisabeth Samuelsson; 5) Lise-Lotte Brindmark.

Närmast vidtar nu själva omröstningsförfarandet. Sista dag för röstning är den 6 dec. Den som vill titta närmare på kandidaterna bör passa på i samband med Lions julmessa söndagen innan.

Kröningen av den kommunala ljusdrottningen äger som numera brukligt är rum i Åtvids största kyrka. Kyrkoherde Arne Nilsson kröner Lucia. I högtiden medverkar också Åtvids ungdomskör, en

instrumentalensemble och Maria Mucchiano-Johansson. För Luciaarrangemanget svarar i år Lions club, Åtvidabergs köpmannaförening, Bengts Lek och Foto och fritidsnämnden.

25/11

26/11

ÅTVIDABERG

Spanskt på BIO 16. På måndag är det åter dags för kulturnämnden att visa en film i BIO 16-serien. Filmen heter Det långa lovet 1936 och är en spansk färgfilm från 1976. Filmen handlar om den förlorande sidan i spanska inbördeskriget.

Edvin drog rekordpublik. Det vilda Sarek — en vandring i fjällets ekologi var rubriken på den föreläsning som Jokkmokksfotografen Edvin Nilsson höll i Ordenshuset, Falerum, på torsdagskvällen. Som arrangör stod Gärdserums föreläsningförening och man kunde glädje sig åt säsongens största publikintresse. 110 fotografer, naturvänner och andra intresserade bevistade föreläsningen. Som mest förut hade man när Olof Söderbäck föreläste om våtmarker i Åtvid. Så det ska tydligen vara naturkunskap i år. För arrangörerna var det stora intresset speciellt glädjande eftersom det inte är så lätt att engagera Edvin Nilsson. Dennes föreläsningsturné är nämligen bara två veckor lång. Åhörarna i Falerum behövde inte bli besvikna. Edvin Nilsson bjöd på en fängslande skildring av det jättelika Sarek-området djur- och växtliv. En skildring som illustrerades med en mångfald färgbilder av absolut toppklass.

Djursjukhus och samlingslokaler m m. Kommunfullmäktige i Åtvidaberg beslutade på torsdagen bevilja följande bidrag nästa år: Åtvidabergs biodlareförening och Hannäs biodlareförening 200 kr var, Logen Daniels fäste i Falerum, Hannäs bygdegårdsförening, Hannäs Folkets hus-förening, byggnadsföreningen Fram i Björnsäter och byggnadsföreningen Viking i Grebo 6 000 kr var, Folkets hus i Åtvidaberg 40 000 kr, djursjukhuset i Linköping 3 800 kr, Godtemplargården 12 000 kr, Hem och skola i Åtvidaberg 4 000 kr och Hannäs föräldraförening och Hem och skola i Grebo 300 kr var.

Polistjänsterna. Rikspolisstyrelsen har förordnat polisassistent Gilbert Carlsson, Linköping, på den lediga platsen som polisinspektör i Åtvidaberg. Förordnandet gäller från 1 december.

Trafikolycka. En trafikolycka inträffade på fredagen vid Kvistrum på vägen mot Falerum då en mindre varubil gick av vägen. Föraren fick en del skador och fick föras till läkare för omvårdnad. Fordonet som hamnade på taket vid sidan av vägen blev illa tilltygat.

Antalet Facitanställda uppgick vid månadsskiftet oktober/november till 1 564 personer. Det är en minskning med 133 anställda sedan årsskiftet. I Örsättersfabriken jobbar nu 892 personer och i Åtvidabergsdelen 672. Antalet tjänstemän är nu nere i 416 vilket är 30 färre än vid årsskiftet.

Förslagsbelöningar för bra förslag ute på Örsätter får följande Facitanställda: Claes Berg 1 000 kr, Kjell Wiederberg 1 100 kr, Tadeus Grygiel 1 100 kr och Åke Klasén 200 kr. Hittills i år har flest förslagspoäng på Örsätter samlats av Anders Lindholm, på möbelfabriken av Krister Ottosson och bland tjänstemännen av Nils-Erik Ignell.

Örnbadet utanför Åtvid flyttas?

Viktigare ge 10 000 fint dricksvatten än att bygga ut populära badplatsen

Sjön Ören en halvmil utanför Åtvidaberg har under flera decennier varit ortsbornas kanske mest populära badbälla. Fast många menar förstas att det är mest Linköplingsbor som utnyttjar Örnbadet. Men samtidigt är också sjön sedan länge Åtvidabergs huvudvattentäkt. Vattenverket vid Ören ligger bara något hundratal

meter från badplatsen. Nu ser det ut som om en kollision mellan båda dessa intressen är oundviklig. I det läget lär det bli badplatsen som drar det kortaste strået. Det har redan gått så långt att fritidsnämnden fått i uppdrag att utreda var en ny badplats kan förläggas.

Under åtskilliga år har Örnbadet utnyttjats av åtvidabergare och andra. Vattnet är mycket bra. Senare års mätningar visar att vattnet vid badplatsen även sommardag är så fint att det är fullt drickbart. Där finns en långgrund sandstrand och platsen är mycket naturskönt belägen. Genom fritidsnämndens försorg har de senaste åren betydande satsningar gjorts på bad och omkringliggande naturområde.

riskmoment upplevs ändå som besvärande. Så besvärande att man nu börjat diskutera en flyttning av badet.

Proportionerna av ett sådant företag kan lättast förstås om man vet att Örnbadet är för åtvidabergarna vad Varamobaden är för Motalaborna, Skogsjöbadet för Mjölbyborna och Hättebadet för Tranåsborna.

□ Enskild planering

Förhållandena vid Örnbadet har naturligtvis varit kända för de styrande i Åtvid. Ändå har genom åren fritidsnämnd och gatukontor fortsatt med planerandet. Var och en på sitt håll utan att riktigt känna till vad den andra instansen höll på med. Ända tills nu.

Det började med att fritidsnämnden för ett år sedan ville ha pengar till en utredning om hela fritidsområdet vid Örnbadet. Vilka framtida investeringar som skulle göras. Fullmäktige biföll 20 000 kr under förutsättning att samråd skedde med kommunstyrelsen och dess planeringsutskott.

Det första samrådet ägde rum för en dryg vecka sedan. Då presenterade fritidsnämnden en nio månader gammal lista med förslag på åtgärder. Det var i det läget som gatuchof Sigvard Persson för de något förvånade fritidsrepresentanterna påpekade att både badplats och parkeringsplats ligger inom det s k skyddsområdet för vattentäkten. Att någon utbyggnad av badet inte bör göras.

Utgången av sammanträdet blev att fritidsnämnden fick i uppdrag att ta fram förslag på var en ny badplats kan förläggas.

□ Stängs inte omedelbart

Det bör kanske i sammanhanget förtydligas att Örnbadet inte alls slås igen med omedelbar verkan. Kanske inte ens någonsin. Sigvard Persson förklarar:

Badplatsen kan användas ytterligare i flera år. Under förutsättning att Örnbadet inte utnyttjas i större omfattning än nu och att man förbättrar förhållandena vid P-plats och toaletter.

Men vi får nog finna oss i, fortsätter Sigvard Persson, att det är viktigare att kunna ge invånarna perfekt dricksvatten än att man kan bada i det. Det finns gott om sjöar runt Åtvid och det vore väl underligt om man inte skulle kunna finna någon annan plats för ett fint bad.

□ Till Bysjön?

Det är klart vi blev överraskade av beskedet som gavs på sammanträdet, säger fritidsintendent Gösta Petersson. Aldrig förut har någon nämnt att dricksvattenfrågan skulle kunna ha sådan betydelse för Örnbadet. Här har ju under en följd av år satsats på området.

Kanske kan vi använda den längre bort belägna Svartviken. Kanske ska vi flytta till Kanonkullen—Villan vid Bysjön. Vart, och främst när, är de frågor vi nu närmast måste försöka få svar på, slutar Gösta Petersson.

CHRISTER BERG

□ Dricksvatten för 10 000

Men härute ligger då också sedan mitten av 30-talet det kommunala vattenverket. Härifrån förses omkring 10 000 åtvidabergare med dricksvatten. I dag tar man grundvattnet på platsen.

Än viktigare kommer dock sjön att bli i framtiden. Just nu väntar man på den sista deldomen i ett vattenrättsmål. Det gäller kommunens rätt att få hämta dricksvattnet via en direktledning från sjön. Insuget kan visserligen placeras en bit ut i sjön. Men närheten till badplatsen med dess olika

Det är inte långt mellan vattenverket och badplatsen vid sjön Ören utanför Åtvid. Mellan träden ses hopptornet. I anslutning till badet finns flera skyltar som gör en uppmärksam på att här ligger en vattentäkt

Åtvidsfullmäktige:

Skulle just lösa svår lokalfråga Då kom det ett brev från Facit . . .

Hur skulle det akuta behovet av kontorslokaler för kommunens förvaltningar i Åtvidaberg lösas? Genom tillbyggnad av kommunalhuset eller genom flyttning till ett stort tomt kontorslandskap på Facit? Den frågan var sent på torsdagskvällen uppe till het debatt i Åtvidabergs kommunfullmäktige. På fullmäktiges bord låg ett fixt och färdigt förslag till lösning. Tillbyggnad. Ett förslag, som i förberedande instanser godkänts av alla partier.

Endast moderaternas representant i kommunstyrelsen hade uttalat avvikande åsikt. Dock utan att reservera sig. Men samma dag som fullmäktigesammanträdet skulle äga rum kom ett brev till fullmäktiges ordförande från Facitdirektören Göran Arvidsson. Ett brev som kom att ställa till en hel del oreda.

□ Är det klokt

I brevet skrev Göran Arvidsson att man på Facit förväns över att kommunen inte begärt någon ytterligare förhandling om de lediga kontorslokalerna sedan offertern lämnades den 1 augusti. På Facit kunde man nämligen tänka sig flera alternativ till lösning än de som tidigare diskuterats.

Göran Arvidsson anförde att man på Facit känner det angeläget att till varje kommunfullmäktigeledamot få den saken framförd eftersom frågan är av stor ekonomisk betydelse för kommunen. Den enskilde skattebetalaren måste ställa sig frågan om klokskapen i att investera i nya förvaltningskontor när Facitlokaliteterna vore en utomordentligt god lösning av kontorsfrågan även på mycket lång sikt, slutar Facits platschef.

Brevet åstadkom en hel del rörelse på kommunalkontoret och bland politikerna på torsdagen. Hela eftermiddagen satt representanter för Facit och konfererade med kanslichef Assar Holmqvist. Inne hos vikarierande kommunalrådet Bror Nilsson gick telefonen varm.

Tio minuter i fem, drygt två timmar före sammanträdet början, presenterade så Facit ytterligare ett bud med betydligt generösare villkor för kommunen än tidigare avgivet offert.

□ Bordläggning klar

I det skedet verkade det tämligen klart att samtliga partier i fullmäktige skulle gå med på att bordlägga ärendet. Men, det var man efteråt överens om bland socialdemokrater och centerpartister, ett inlägg av folkpartisten Bengt Persson kom att bli direkt avgörande för att man i stället genomtrufade ett beslut. Att inte flytta till Facit.

Innan beslutet kunde fattas närmare midnatt så behövdes det ett 40-tal inlägg, tre voteringar, ett antal reservationer och dessutom något så ovanligt som en ajournering av sammanträdet under 45 minuter.

□ Kraftig anmärkning

Sedan man från socialdemokratisk sida föreslagit ajournering av sammanträdet begärde Bengt Persson ordet. Det är horribelt, sade han, att vare sig tjänstemän eller ansvariga politiker tagit kontakt med Facit sedan offertern lämnades. Jag vill rikta en mycket kraftig anmärkning mot ärendets behandling.

Den salvan visste var den tog. Stämningen under de två närmaste timmarna kom sedan att bli tämligen hätsk. Facits agerande i sista minuten kom att bli föremål för åtskilliga mindre smickrande omdömen från socialdemokratisk sida. Medan man från folkpartihåll och moderathåll hårt ansatte socialdemokrater och ansvariga tjänstemän.

□ Orimlig situation

Kanslichef Assar Holmqvist redogjorde för ärendet. Vi har haft fyra sittningar med Facit och talats vid flera gånger i telefon. Facit har lämnat en offert. Kommunstyrelsen har diskuterat den och andra alternativa lösningar på lokalfrågan. I dag har kommunfullmäktige att ta ställning till bl a offertern.

Sedan vi fick offertern från Facit har vi inte fått någon inbjudan från företaget om att annan uppgörelse skulle kunna träffas. Det här är en allvarlig situation, sade Assar Holmqvist. Vi har nämligen handlat på precis samma sätt i andra ärenden. Man förhandlar sig fram till ett bud som sedan övervägs av politikerna. Det är så det går till. Ska man inte kunna lita på den som förhandlar att han har med sig det sista budet hamnar vi i en orimlig situation.

Efter ajourneringen förklarade socialdemokrater och centerpartister att Facits agerande var anmärkningsvärt. Man ansåg sig förhindrade att ta upp dagens skrivelser till behandling och ville ha ett omedelbart avgörande.

□ Inte tillräckligt berett

Åke Elliot (m) och Bengt Persson (fp) föreslog återremiss av ärendet. Efter votering avslog stor majoritet förslaget. Åke Elliot reserverade sig eftersom han ansåg att ärendet nu inte kunde anses tillräckligt berett. Övriga moderater, folkpartister och kds-are reserverade sig också.

Efter ytterligare en timmes debatt var man redo för beslut. Ett förslag om bordläggning avlogs. Efter votering med siffrorna 33-12. Därefter beslutade fullmäktige med siffrorna 35-10 att inte flytta förvaltningslokalerna till Facit utan bygga till nya kommunalhuset.

CHRISTER BERG

Utredningsförslag i Åtvidaberg: Serviceboende ersätter ålderdomshem

I Åtvidaberg har man nu helt slopat planerna på att bygga fler ålderdomshem. I stället satsar man på servicebostäder där inte nödvändigtvis bara pensionärer är hyresgäster. Där pensionärerna allt efter egna önskemål och förutsättningar ges möjlighet till olika grad av "självushåll".

Hittills är 66 sådana lägenheter planerade varav 15 i Falerum och de övriga i Åtvidabergs tätort. De 15 platserna i Falerum ska ersätta de nerslitna ålderdomshemmen i Hannäs och Gårdserum.

Det framgick av den information som sociala centralnämndens ordförande Göran Pettersson gav vid Åtvidabergs pensionärsråds senaste sammanträde. Göran Pettersson gav en fyllig redogörelse för den åldringsvårdsutred-

ning, den sk äldreomsorgsplenen, som utarbetats inom centralnämnden.

I första hand bör dock pensionärer ges möjlighet att bo kvar i sin egen bostad genom utökad hemhjälp. Att man företrädesvis serviceboende framför ålderdomshem beror på att den senare formen av boende gör att pensionären lätt blir övervårdad och passiv. Det verkar de flesta vara införstådda med.

De båda ålderdomshemmen i Hannäs och Gårdserum med tillsammans drygt 20 platser uppfyller inte på långa vägar nutidens krav. Båda dessa ålderdomshem kommer snarast möjligt att läggas ner och ersättas med gemensamma servicebostäder i Falerum. Så lyder utredningens förslag. Förhoppningsvis kan de nya bostäderna vara klara i början av 80-talet.

För Grebo och Björsäter planeras för närvarande ingen nybygg-

nad. Underlaget är för litet och man räknar med att många hellre flyttar in till Åtvidaberg.

Detta höll inte Björsäters representant med om. Varför skulle inte vi Björsätersbor vilja bo kvar i vår egen bygd? frågade Östen Gunnarsson. Det ena efter det andra försvinner och till slut kan inte ens lanthandeln överleva. Bygg pensionärshem eller hyreshus, föreslog han. Det finns efterfrågan på bostäder i Björsäter.

Hela utredningen kommer nu att gå till remiss till berörda instanser, svarade Göran Pettersson. Det innebär att också de olika pensionärsföreningarna får uttala sig innan vi fattar definitivt beslut i den här frågan.

Vidare diskuterades läkarbristen på läkarstationen i Åtvidaberg. Kommunsekreterare Arne Sjöholm redogjorde för att frågan uppmärksammats på olika håll och även varit upp i landstinget. Därför behöver inte pensionärsrå-

det agera just nu. Men vi ska också i fortsättningen vara observanta på utvecklingen, framhöll han.

Pensionärerna i Åtvidaberg ska från nyåret få ökade subventioner för fotvården. Vad hjälper det, menade en talare, när priset på behandlingen höjs i samma takt.

Slutligen klagade en pensionärsföreningsrepresentant på att information inte går ut till alla. Många vet inte om vad man har rätt till. Det gäller bl a snöskottning som nu är aktuell när vintern står för dörren. En del uppmärksammar inte annonser.

Vi får försöka att genom hemsamariterna se till att informationen förbättras, sade kommunens ledamöter som också manade pensionärernas representanter att vidarebefordra till sina medlemmar vad som behandlats på pensionärsrådets möte.

BRITA PETERSSON

När det är EMIL får man också besöka de andra klasserna. Här tittar lilla klassen på de dockor som Christina, Charlotte och Ingrid har spelat en pjäs med

EMIL är toppen!!!

I lilla klassen hittade vi Christina, Charlotte och Ingrid. De hade just spelat upp en alldeles egen dockteater för de andra barnen

Det är ingen tvekan om saken. Varenda pojke och flicka i klass 4E och 4F på Långbrottsskolan i Ätvidaberg är överens om det. Sen Emil kom till skolan har det blivit extra roligt. I varje fall på torsdagar och fredagar när man får hålla på med Emil några lektioner.

Nu är det förstås inte fråga om den där "förgrömmade ongen" i Lönneberga. Även om han också skulle vara rolig. Nej, den här Emil är ingen pojke. Inte ens någon människa. Utan en förkortning som betyder Elevernas Medverkan I det dagliga Livet. Det innebär att flickorna och pojkarna under två timmar varje vecka får lämna skolbänken för att hjälpa dem som arbetar på skolan. Det berättar Gunilla Ekström som är lärare i klass 4F. Jasså, sade vi på Bytingen. Kan det verkligen vara sant att eleverna tycker det är roligt att städa, kratta löv, sleva upp mat, dra stenciler och allt annat. Det måste undersökas. Uppe hos Gunborg

Franksson på skolexpeditionen hittade vi Mikael och två flickor som båda hette Carina. De höll på att häfta ihop pjäsen Ruskaby skola.

Det är alla tiders att få hjälp med det här, sade Gunborg. Jättekul att få göra ett riktigt jobb, sade den ena Carina. Roligast var det när vi fick åka ner till den stora skolexpeditionen, berättade Carina nummer två. Fast jag ska bli veterinär när jag blir stor, sade Mikael.

På vägen ner till skyddsrummen där skolmatsalen ligger mötte vi Ragnar Kvillmark. Han är rektor. Vad tyckte han om Emil?

— Emil fungerar bra, sade han. Nyttigt och roligt för både elever och personal att lära känna varandra bakom kulisserna, sade rektorn och skyndade vidare uppför trapporna.

Nere i skolköket stod Astrid Forsgren och basade för maten. I dag vankades det korb och potatismos. Extrapersonalen bestod av Thomas, Johan och Annelie. Thomas och Jo-

han i så stora kockmössor att hade det inte varit för öronen så hade de nog inte sett någonting.

Här fick eleverna hjälpa till med att bre mackor, dela ut mat och ta hand om disk. En och annan vuxen hade lagt märke till att fler barn än vanligt tog för sig av grönsakerna sedan det var kamrater som delade ut dem. Och att det blivit snyggare på bordet.

Vi lämnade restaurangen och gick till Birgitta som är lärare i lilla klassen. Där var det full fart på dockteatern. Det var Christina, Charlotte och Ingrid som spelade upp en pjäs som de satt ihop själva.

— Det är en riktig högtidsstund när vi får besök av "fyrorerna", sade Birgitta. De spelar sina roliga pjäser för oss, leker med oss och ger oss massor med fina stunder. Hoppas Emil fortsätter.

Så tyckte man på många håll i Långbrottsskolan. Vaktmästaren som fick hjälp med lövräfsning. Städskan som fick hjälp med rengöringen. Lågstadie lärarna som fick hjälp med undervisningen. Och många, många andra.

Men de som verkade tycka bäst om Emil — det var eleverna själva.

Text: Christer Ber
Foto: Johan Anund

På expeditionen hade Gunborg Franksson tre assistenter. Det var Mikael, Carina Svansson och Carina Karlsson. De häftade ihop pjäsen Ruskaby skola

När Bytingen var på besök serverades korb och potatismos. Johan hade ansvaret för senapen. Hans kockmössa var så stor att hade det inte varit för öronen så hade han nog försvunnit helt

ÅTVIDABERG

"Man måste ta hänsyn till personalens åsikt"

Flera debattinlägg kom att beröra de kommunalanställdas inställning till en eventuell flyttning till Facit. Genom en enkät hade nämligen en stor majoritet av de anställda uttalat sig för en tillbyggnad av kommunalhuset. Man var till och med beredd att tränga ihop sig ytterligare i de nuvarande tränga lokalerna och avstå från lunchrum och sammanträdesrum bara för att få vara kvar i centrum.

Både Evert Johansson (s) och Arne Johansson (s) framhöll värdet av att ha personalen positivt inställd till beslutet. Bengt Persson som själv handhar personalfrågor på Facit borde väl förstå vikten av de anställdas åsikt, sade Evert Johansson.

Jovisst, svarade Bengt Persson, har jag respekt för MBL-förhandlingar. Men ibland måste man ge vika för klara fakta. Särskilt ekonomiska. Johan Adelswärd sade att han för sin del inte kunde fatta att inte personalen ställer upp på en flyttning. Jag kan inte tro det. Det måste vara en felbedömning. Det kan inte vara trevligt för personalen att under lång tid leva med kompressorer, damm och allt vad en ombyggnad innebär. Facitlokalerna är ju utomordentliga.

Det kan också nämnas att flera kommunanställda följde hela sammanträdet. Att man vunnit en seger när fullmäktige beslöt att bygga till kommunalhuset framgick av att man på fredagen firade med extra gott tillugg till kaffet.

CHRISTER BERG

Ny diakonissa. Kyrkorådets delegationsutskott i Åtvids församling föreslår att man anställer diakonissan Agneta Överström, Lund, på den lediga diakonistjänsten. Agneta Överström var ende sökande. Hon genomgick Ersta diakonissutbildning 1976 och blev helt nyligen klar med sin teol kand-examen.

Skidnytt. Skidsäsongen har börjat på allvar. Åtminstone i ÅIF:s skidsektion. Sedan långt tillbaka har man kört barmarksträning. Redan den sista oktober började man Vasaloppet, anmälningssvis, och hann få med sina 23 löpare innan kvoten var fylld i Mora. Till lägren i Harsa och Idre har man redan tagit ut sina bästa åkare. Som vanligt anordnar ÅIF även i vinter Humpaloppet. Det blir den 8 januari. Vidare står ÅIF som arrangör av distriktsfinalen i Kalle Anka längdcup. En nyhet för året är en familjestafett. Den arrangeras tillsammans med Åtvidskorpen, OK Eken och Friluftsförbundet den 11 februari.

Bred FBU-aktivitet i Åtvidaberg Militära nyheter drar medlemmar

Åtvidabergs FBU-förening har gått till anfall på bred front för att åter sätta fart på verksamheten. I förra veckan lockade man till en träff där man visade upp försvarets senaste tillskott på fordonsidan. Nu i lördags ställde man upp en tio meter lång och 11 ton tung kanon på Ålundaplanen mitt för Stallet. En kanon som är så pass ny att bara några enstaka förband i landet hunnit stifta närmare bekantskap med den.

Major Tor Nyberg, själv aktiv i FBU i Åtvidaberg, berättar att det här bara är två aktioner för att få gång verksamheten igen. Alla befäl i kommunen har fått brev med information om vad som händer. Mer kommer det att bli.

En vecka in i december är det dags för nästa intressanta förevisning. Då kommer man att via upp en sk bildförstärkare, dvs en utrustning som gör det möjligt att se i mörker. Också den här bildförstärkaren är så pass ny att inte många militärer sett den fungera i praktiken.

Aven om FBU-föreningen i Åtvidaberg haft måttlig aktivitet så har den ändå inte legat helt i träda. De senaste åren har man nämligen haft ungdomsverksamhet i gång. Som enda förening i länet och som en av två i landet har man tidigare haft 20-30 elever i fritt valt arbete i skolan.

Förevisningen av den Bofors-tillverkade artilleripjäsen rönt trots kylan stort intresse i Åtvidaberg. Och det var långt ifrån bara barnen som imponerades av den väldiga kanonen när kapten Lars Nääs och löjtnant Carl-Johan Falk körde omkring med pjäsen och svängde runt med det väldiga eldröret.

CHRISTER BERG

Arméns senaste tillskott på artillerisidan, en fälthabits 77, förevisades mitt i Åtvidaberg på lördagen. Förevisningen, som lockade många intresserade, var ett led i ortens FBU-förenings försök att åter få fart på sin verksamhet

ÅTVIDABERG

Friluftsförbundet satsar på fjällen

Inom Friluftsförbundet har man startat en kampanj för fjällsemesterar. I Åtvidaberg inleddes verksamheten med en upptakts-träff i Villan på fredagen. Förbundet distriktsordförande Sture Mattsson, Linköping, höll ett föredrag om fjällvistelser sommar och vinter och visade även en hel del färgbilder. Vidare medverkade Christina Henriks-son med information om fjällpaketet.

Ändamålet med fjällträffar som kommer att anordnas efter nyår är att förbereda gammal och ung för sin kanske första fjällvandring. Ju mer man vet om fjällvärlden och dess flora och fauna desto mer får man ut av sin vandring eller skidsemester.

I studiecirckelform kommer deltagarna att få lära sig en hel del om vilken utrustning man behöver, vart man lämpligen kan åka, var och hur man kan bo och andra nödvändiga förberedelser. Efter genomgången kurs ska i princip vem som helst kunna genomföra en fjällvandring.

Vår förhoppning här i Åtvidaberg är, säger Christina Henriks-son, att få ihop en grupp som skulle kunna göra en gemensam fjällvandring i sommar.

Advent i Värna. Värna kyrka var mycket välbesökt vid söndagens adventsgudstjänst. Predikan hölls av komminister Bo Linnros. Vidare medverkade Grebo ungdomskör under ledning av kantor Birgitta Andersson. Efter högtiden samlades man i missionshuset där Eva Lindgren hälsade välkommen till det kyrkkaffe som Grebo—Värna CKF bjöd på.

Non stop-underhållning. I Pingstkyrkan anordnades på söndagen en två timmar lång sång- och musikunderhållning där körer och solister avlöste varandra. Evenemanget arrangeras traditionellt första söndagen i advent. Bland de medverkande märktes ungdomskören Klängen under ledning av Sören Karlsson, kören med Christer Carlsson som dirigent, Ann-Charlotte Svensson och Pether Åstrand som sjöng duett och solisterna Else-Britt Andersson och Christer Berg. Anföranden hölls av den gästande Enköpingspastorn Olof Mårdstam och Smyrna församlingens föreståndare Nils-Göran Andersson.

Bokutlåningen. Under oktober månad utlånades på biblioteket i Åtvidaberg sammanlagt 7 593 böcker. Det är en ökning med 73 jämfört med samma månad förra året. Utlåningen fördelade sig på följande sätt (1976 års oktobersiffror inom parentes): Åtvidaberg 5 345 (5 240), Björsäter 512 (662), Fålerum 464 (371) och Grebo 1 272 (1 247). Under månaden spelades 208 grammofonskivor.

Terapialster med kvalitet. Det är prima kvalitet på de terapialster som traditionellt säljs i advent på Östergården. På annat sätt kan knappast försäljningsresultaten tolkas. På lördagen ägde den första försäljningen rum i Östergårdens aula. Intresset för de stickade, virkade, vävda och snickrade saker som pensionärer i Åtvid sedan länge jobbat fram var stort. Första dagens behållning blev ca 14 500 kr. Då återstår ändå fyra försäljningsdagar. Ann-Charlotte Sahlin är tillsammans med Linnéa Brindmark ansvarig för terapigrupperna på Östergården. Hon uppger att det är ett 50-tal pensionärer som är med i grupperna där det arbetas med ett aldrig sinande intresse. Det är ovanligt att terapiverksamhet går ihop ekonomiskt, säger Ann-Charlotte Sahlin. Men här i Åtvidaberg gör det det. För inkomsterna från försäljningen köper man nytt material. Pengarna räcker vidare till några mindre fester, kaffe på sammankomsterna och en liten ersättning.

Advent i Grebo. Många Grebo-bor deltog i adventshögtidens första högmässa i Grebo kyrka på söndagen. Komminister Per Boo predikade och kyrkkören sjöng bl a Voglers Hosianna med församlingen. I slutet av gudstjänsten fick Birgith Nilmén mottaga ett exemplar av Psalmer och visor som tack för tio års medverkan i Grebo kyrkkör. Helén Tureson fick kyrkosångsförbundets 10-årsnål för medverkan i barn- och ungdomskören i Grebo. Utmärkelserna utdelades av Per Boo. Man avslutade med att kören sjöng Otto Olssons Advent.

6 200 kr. Det blev den sammanlagda behållningen av den försäljning som Grebo kyrkliga syförening på fredagen anordnade i församlinggården. Man inledde med en andaktsstund i Grebo kyrka där komminister Per Boo talade och ungdomskören sjöng under ledning av kantor Rolf Gordon. Försäljningen lockade till nästan fullsatt församlinggård. Mängden av handarbeten och hembakat bröd fick en strykande åtgång och auktionisten Allan Roseberg såg till att buden låg ordentligt i nivå med varornas värde.

Advent i Björsäter. Björsäters kyrka var i det närmaste fullsatt vid söndagens adventsgudstjänst. Högtiden leddes av komminister Per Boo. Björsäters kyrkkör under ledning av kantor Christer Carlsson medverkade. Efteråt samlades man i församlingshemmet, där Björsäters lottakar bjöd på kyrkkaffe.

Kallt i Kammarboskolan. Musikstyrelsen klagar på den dåliga uppvärmningen av Kammarboskolan. Uppvärmningen är under all kritik och personalen på musikskolan önskar att någonting görs genast. Skrivelsen är sänd till kulturnämnden.

Advent lockade många till Åtvids kyrkor

I sedvanlig ordning sjöng ungdomskören på lördagen in advent vid en musikstund i Åtvids Gamla kyrka. Ett 70-tal kyrkobesökare avnjöt den fina högtiden. Ungdomskören leddes av musikdirektör Ingemar Ericsson och man sjöng Bereden väg. Låten er upp, Hosianna och Herren vår Gud. Mellan sångerna läste komminister Bo Linnros olika texter.

Varje lördag i advent kommer man att ha en hel del musik på helgmålsbönerna. Nästa lördag gästas Åtvid av Linköpings brassensemble.

Söndagens gudstjänster samlade omkring 1 000 besökare. I Åtvids stora kyrka leddes högmässan av kyrkoherde Arne Nilsson. Under ledning av musikdirektör Ingemar Ericsson medverkade kyrkkören med bl a Otto Olssons Advent, Hosianna av Vogler och Dotter Sion av Händel. Dessutom deltog blåsare från Åtvidabergs musikkår.

Vid ungdomsgudstjänsten i Gamla kyrkan medverkade pastoraadjunkt Göran Dellskog, skolkören under ledning av Ingrid Olsberg och Birgitta Schylander vid orgeln.

Eftermiddagens familjegudstjänst i Gamla kyrkan leddes av komminister Bo Linnros. Där medverkade barnkören.

Många gudstjänstbesökare deltog i det kyrkkaffe som Kyrkans ungdom bjöd på i Församlingshemmet.

Rumma-Mörtebäckskretsens kyrkliga syförening har under de senaste åren haft sin försäljning hos makarna Dagmar och Sven Johansson i Rumma. På fredagskvällen var det dags igen. Bortåt 50 personer var med och bjöd friskt på allehanda varor som gick under klubban. Hemstickade strumpor och vantar var särskilt eftertraktade och betalades med upp till 50 kr paret. Utropare var Ivan Lööv. Kaffeservering, lotterier och försäljning inbringade tillsammans 3 920 kr. Det var det mesta som influtit någon gång i den lilla syföreningen. Kyrkoherde Claes-Göran Rosén som inledde med en andaktsstund höll också en kort avslutning där han tackade värdfolket som upplåtit sitt hem och övriga intresserade som kommit till Rumma.

Rutinkontroll. Polisen i Åtvidaberg genomförde på lördagen en av sina orgelbundet återkommande rutinkontroller av bilförare nykterhet. Utom i ett fall rapporteras nykterheten ha varit god. Nu fick en bilförare från Västerвикstrakten slå följe med polisen till läkare för blodprovstagning sedan filtret i ballongen färgats grönt.

Konstinköp. Kulturnämndens kommitté för inköp av konst har inköpt en akvarell av Erling Johansson. Akvarellen heter Strupö efter regnet och kostade 2 500 kr.

Folkets afton anordnades på lördagen på Frälsningsarmén i Åtvidaberg. Kvällens gäst var major Anna-Stina Svensson, Norrköping, som även ledde mötet. Under kvällen sjöngs flera adventssånger och vidare förekom diktuuppläsning. Man avslutade med ett samkväm i ungdomslokalen. Major Anna-Stina Svensson medverkade även i söndagens gudstjänst, där hon talade om adventsbudskapet.

Antikärnkraftsmöte. Centerns ungdomsförbund i Åtvidaberg hade på söndagen ett antikärnkraftsmöte i centerlokalen. I ett uttåg som antogs kräver man bl a att Sverige säger nej till uppbyggnad, att utvecklingsplanen upprättas och förverkligas och att den medvetna hushållningspolitiken och satsningen på förnyelsebara energikällor fullföljs. Till kretsfinalen i NoNu kvalificerade sig i seniorlaget Kjell Sundqvist, Patric Rydberg, Björn Trolldal, Anders Andersson och Maria Henriksson. Till juniorlaget Magnus Angenfelt, Annika Flink, Lena Fredriksson, Lars Gustafsson och Per Johansson. Man hade också final på kampanjen Blixtaktionen som resulterade i 28 nya medlemmar. Under kvällen visades två kortfilmer och som avslutning åt man nygräddade väfflor.

Advent i Yxnerum. En hel del människor hade på söndagen sökt sig till Yxnerums kyrka för att övervara den första högmässan i advent. Högtiden leddes av pastoraadjunkt Göran Dellskog. Åtvidabergs manskör sjöng under ledning av Nils Ahlin. Efter högmässan samlades man i församlingshemmet, där Yxnerums CKF bjöd på kyrkkaffe. Även här sjöng manskören.

OK Ekens ungdomsavdelning stod på söndagen som värd för en sammankomst i Godtemplargården. Närmare 80 ungdomar och föräldrar infann sig till träffen och lät sig väl smaka av kaffe, saft och bullar. Fotograf Arne Flink visade diabler från ungdomens riksmästerskap, den stortävling som OK Eken arrangerade i höstas. Därpå följde prisutdelning för prestationerna i ungdomsserien. Pris fick de 23 ungdomar som deltog i tre av fem övningar och de åtta som tog poäng när OK Eken blev trea i distriktet i Silvatävlingen. Ingemar Wernersson fick nu vinsten i Trimorienteringen, dvs en vecka i Vålådalen. Avslutningsvis talade Olof Söderbäck om tips och råd vid banläggning för ungdomstävlingar. Han redogjorde också för Svenska orienteringsförbundets satsning på kontakter med mark-

Floss Filius. Musikstyrelsen har lagt fram förslag om fyra konserter våren 1979, i januari en konsert med Nya Pragtrion, i februari med gruppen Floss Filius (medeltida instrument) och i mars en konsert under rubriken Johannespassionen. Vidare planerar man för en konsert med lokala krafter i april eller maj.

Vissa djur som hittas döda måste lämnas till polisen

Bland de närmare 50 olika fåglarna som berörs av lagen om kronans villebråd ingår också fiskgjusen. Polisen i Åtvidberg har nyligen fått in en död fiskgjuse av en person som kände till lagen. I hela Åtvidbergs kommun finns bara ett tiotal exemplar. Den fiskgjuse som Olof Söderbäck fångat på bild är dock småländsk.

Handen på hjärtat — vad gör du om du hittar en död biätare när du är ute i skogen? Det vet du inte. Du kanske inte ens vet vad en biätare är för något och ingen anklagar dig för det.

Däremot är det nog många natur- och fågelvänner som blir besvikna om du inte tar med dig fågeln (biätaren är således en fågel — stor som en trast och mycket färggrann) till polisen. För skall sanningen fram så är du faktiskt skyldig att göra det — enligt lagen. Lagen gäller över 50 däggdjurs- och fågelarter och är nog ganska så okänd bland oss som bara har naturkunskaper motsvarande första förberedande i Mullskolan.

Det handlar alltså om lagen om kronans villebråd, dvs 18 paragrafen i jaktlagen. I lagtexten räknas de berörda djurarterna upp och där sägs att om någon hittar sådant djur dött eller tillfångataget så skall det överlämnas till kronan oavsett vem som har jakträtten på platsen.

Innehav olagligt

Det finns olika skäl till att den här paragrafen kommit till stånd. Genom att göra själva innehavet av någon av de uppräknade arterna olagligt så kan man förhoppningsvis göra det mindre attraktivt att samla på

sällsynta djur. Den som befattar sig med uppstoppning av vilt av det här slaget gör sig skyldig till en brottslig handling.

Det är också viktigt att man kan ta reda på dödsorsaken när djur dör i det fria. Havsörnen är ett bra exempel. Det var nämligen nästan uteslutande på analyser av döda fåglar som Inlämnats enligt jaktlagen som man kunde konstatera att miljögifterna spelat största rollen i den artens försvinnande.

Museer och universitet måste ha material för sin grundforskning. Dessutom behövs för upplysnings- och undervisningsändamål en gradvis förnyelse av antalet uppstoppade djur. Eftersom det är brist på dessa djur kan institutionerna knappast själva sätta i gång och jaga dem. De måste helt förlita sig på att allmänheten lämnar in påträffade exemplar.

Björnar, valar . . .

De däggdjur som man måste lämna in eller rapportera till polisen är björn, utter, järv, varg, lo, fjällräv och alla valar. Vidare finns det närmare 50 olika fågelarter. Bland dem har vi praktiskt taget alla rovfåglar, t ex alla ugglor utom kattugglan. Dessutom de långbenta fåglarna stork, trana och häger och bland spettarna gråspett, vitryggig hackspett och mellanspett.

— Det är knappat rimligt att begära att icke-ornitologer skall kunna känna till alla de olika fåglarna, säger Olof Söderbäck i Åtvidberg. Därför skulle jag vilja råda alla att ta det säkra för det osäkra och ta med sig fågeln till polisstationen. Särskilt om det är en färggrann fågel eller en som har säreget utseende.

Två fall i Åtvid

Polisen i Åtvidberg brukar normalt inte få in mer än något av de här djuren ungefär vartannat år. Men nu har man på bara ett par veckor fått in två djurkroppar. I ena fallet handlade det om en fiskgjuse som påträffades död nedanför sin häckningsplats.

I det andra fallet var det en utter som blivit överkörd på en landsväg söder om Åtvidberg. Båda djurkropparna har skickats iväg till Naturhistoriska riksmuseet för vidare undersökning.

Sällsynta

I Östergötland är det ont om såväl utter som fiskgjuse. Den senaste inventeringen gav vid handen att det bara finns omkring 15 uttrar i hela länet, säger Olof Söderbäck. Vidare finns det nu bara omkring 90 häckande fiskgjusar i Östergötland, varav ett tiotal i Åtvidbergs-trakten.

CHRISTER BERG

Mindre förlust 1978 för Åtvidabergshem

I sitt budgetförslag för 1978 räknar stiftelsen Åtvidabergshem med en förlust på ca 400 000 kr. Det kan låta mycket men ska då jämföras med årets beräknade förlust på 520 000 kr. För att inte tala om 1976 års siffra som var 660 000 kr. En av orsakerna till att förlustsiffrorna blir allt lägre är förstas den allt högre graden av uthyrning i Eksätter. Nu är antalet lediga lägenheter ungefär 30, vilket är i stort sett en halvering från årsskiftet och bara en tredjedel jämfört med sommaren 1976.

Budgeten som antogs av styrelsen på måndagen och ska föreläggas de anställda för godkännande upptar en omslutning på nära 5,5 miljoner kr. Det är en ökning med närmare 700 000 kr jämfört med årets stat. Den största posten utgörs av avbetalning och räntor på lån med 2,4 miljoner. På underhållssidan satsar man drygt 1 miljon eller 200 000 kr mer än i år.

Hyresinkomsterna beräknas till 5,4 miljoner. Resten tar man in i trappstädning och tvättavgifter.

Styrelsen beslutade också hemställa till gatukontoret att man snarast möjligt sätter upp en bom på Timmervägen. Det råder körförbud på vägen upp till panncentralen. Ett förbud som dock följs dåligt varför flera tillbud med fordon och pulkaåkande barn uppstått.

Köper Östgötabanken. Pastorskyrkorådet i Åtvids m fl församlingars pastorat har beslutat föreslå församlingsdelegerade att pastoratet köper den f d spannmålslokalen på Stenhusgatan. Dvs den byggnad som för närvarande disponeras av bl a Östgötabanken. Köpeskillingen uppgår till 600 000. Man räknar med att kunna tillträda lokalerna senast den 1 januari 1981. I byggnaden kommer pastorsexpeditionen att inrymmas. De nuvarande lokalerna i gamla kommunalhuset har man redan vuxit ur. Församlingsdelegerade tar ställning i frågan i mitten av december.

ÅTVIDABERG

Handikapprådet protesterar mot SJ

Det är minst sagt upprörande att järnvägsvagnar för femtio år framåt ska vara direkt förbjudna för rörelsehindrade. Båt och flyg har visat ökad förståelse för de handikappades problem. Men folkets egen järnväg slår dövörat till.

Det skriver handikapprådet i Åtvidaberg i ett brev till kommunikationsminister Bo Turesson. Orsaken till skrivelsen är förstas SJ:s planer på köp av nya järnvägsvagnar som enligt många är mycket handikappvänliga.

När SJ-chefen Lars Petersson inte anser sig kunna ta initiativ till en utveckling som gör tågtrafiken tillgänglig för alla bör kommunikationsministern ingripa och föreslå handikappvänliga åtgärder, fortsätter handikapprådet i Åtvid. Något reformstopp ifråga om handikappanpassning av offentliga trafikmedel kan vi inte acceptera.

I brevet till Bo Turesson kräver man också besked om varför propositionen om handikappanpassade färdmedel lagts på is. Vi kan inte finna oss i att längre diskrimineras utan kräver att allmänna kommunikationsmedel så långt det är möjligt görs tillgängliga för handikappade.

Handikapprådet beslutade också att sända en skrivelse till kommunstyrelsen med begäran om att även kommunen uttalar sig mot inköp av de föreslagna järnvägsvagnarna.

Åtvids kyrkoråd begär hos kyrkofullmäktige tilläggsanslag i årets budget med tillsammans 24 400 kr, med underhållskostnader som de största posterna. En översyn av Stora kyrkans torn för 7 000 kr beslöts. Reparationen skall motverka risken för frostsprängningar.

Energisparar. Stiftelsen Åtvidabergshem har beviljats bidrag med 21 900 kr och lån med 40 700 kr för energibesparande åtgärder i kvarteret Solrosen 1, dvs husen i hörnet Söderleden-Kaplansgatan.

Sväröppnat i Åtvid

Rörelsehindrade personer har svårt att komma in i en mängd lokaler i Åtvidaberg. En del offentliga institutioner som t ex simhallen och sporthallen är direkt otillgängliga. I våras togs problemen upp i det kommunala handikapprådet. Man beslutade då att begära hos kommunstyrelsen att en utredning skulle göras rörande Stallets, sporthallens och simhallens tillgänglighet för rörelsehindrade.

Utredningen borde förstas utmynta i förslag till hur man skulle kunna göra det möjligt för handikappade att utnyttja lokalerna. Vidare klagade man på att det i Åtvid finns mängder av dörrar till offentliga institutioner som är mycket svåra för handikappade att öppna.

Nu har det gått snart nio månader och handikapprådet har inte fått något svar på sin skrivelse. Vid sammanträdet i måndags beslutade man därför att förnya sin framställning till kommunstyrelsen. Man lämnade också en kompletterande lista på svåröppnade dörrar. Något att tänka på för oss andra när vi då och då har chansen att hjälpa till med en dörr.

Förutom Stallet, simhallen och sporthallen pekar man också på dörrarna till nio kommunalhuset, biblioteket, Östergården, apoteket, posten, bankerna, systembolaget, socialkontoret och nya kommunalkontorets hiss.

Handikapprådet går också ut med en vädjan till affärsinnehavarna i Åtvid att de så långt det är möjligt skall se till att entrédörrarna är lätta att öppna. Man påpekar saken också för ansvariga på landstingets sjukhem och läkarcentralen.

Bortglömt vandrarmem. I mitten av april behandlade kommunstyrelsen en begäran från fritidsnämnden att man skulle få anslag med 56 000 kr för upprustning av vandrarmemmet i Gärdserum. Kommunstyrelsen beslutade då att ta upp frågan i samband med behandling av budgeten för 1978. Men vandrarmemmet blev bortglömt vid behandlingen av 100-miljonbudgeten. Nu har fritidsnämnden påmint kommunstyrelsen om saken. En upprustning av vandrarmemmet är angelägen, säger nämndens ordförande Lennart Linnerstedt. Mellan 1973 och 1976 fördubblades antalet gästnätter och man har vid flera tillfällen måst säga nej till gäster som velat övernatta. Antalet bäddar föreslås utökas från 15 till 25.

Vill vara med i Trekanten. Handikapprådet har beslutat tillskriva Åtvidabergs byggnadsbyrå med önskemål om att få vara med och yttra sig över ritningarna till det planerade nybygget i kvarteret Trekanten på Adelsvärdsgatan. Man bedömer det som synnerligen viktigt att få vara med och ge synpunkter på hur lägenheter bör planeras för att tillgodose också handikappades problem.

Färdtjänsten otillräcklig. Handikapprådet har beslutat lägga in en skrivelse till sociala centralnämnden där man begär utökning av den kommunala färdtjänsten för handikappade. Vid handikapprådets möte framfördes önskemål om obegränsat antal resor med färdtjänsten och att man också skulle få resa utanför kommunens gränser. Handikapprådet nöjde sig dock med att begära att frågan om antalet och målet för resorna ska beaktas vid en kommande revidering av reglerna. Vidare beslutade handikapprådet att på nytt aktualisera frågan hos kommunfullmäktige om inköp av ett lämpligt fordon för rullstolsbundna personer. För över ett år sedan lämnade man in en liknande begäran till fullmäktige. Men ingen i handikapprådet har därefter fått något besked om hur ärendet kan ha avancerat på kommunalkontoret.

Brister i hemhjälpverksamheten. Vid handikapprådets sammanträde uppgav representanter för de olika handikapporganisationerna att det inträffat att handikappade personer inte kunnat få hemhjälp i tillräcklig omfattning. Orsaken skulle vara brist på hemsamariter. Handikapprådet gav nu DHR i Åtvidaberg i uppdrag att undersöka i vilken omfattning handikappade inte fått så mycket hemhjälp som landstinget tillerkänt dem. Resultatet skall överlämnas till sociala centralnämnden tillsammans med rapport om eventuella andra brister i den kommunala hemhjälpverksamheten.